

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Proizvajalci dražijo,
kupci pa ne plačajo

Jesenški Universal prodaja izdelke črne metalurgije in se sproti zahtevam tržišča. »Kupci so vsak dan bolj zahtevni,« ugotavlja direktor temeljne organizacije Stefan Nemec.

stran 3

Tako kot nekdaj Na prosveti

Vsaka domačija v krajevni skupnosti Tunjice je prispevala, da bo devet domačij dobilo vodovod. Bilo je tako kot nekdaj, ko so vsi so-delovali pri pripravah iger Miklova Zala in Domen na prostem ...

stran 4

Obarvana svetloba

Če smo včasih slikana okna lahko občudovali le v visokih katedralah, se zdaj ta lepa umetnost na najrazličnejših predmetih seli tudi v sodobno opremo stanovanj, lokalov.

stran 5

Zgovorne slike minulega časa

Kdor zbira stare razglednice, vedno upa, da ponekje še niso docela pospravili starine s podstrešja. V Kranju je kakih petnajst resnih zbirateljev razglednic ...

stran 6

22. julij – dan vstaje slovenskega naroda

Gorenjsko so okupirali 12. aprila najprej Italijani, takoj za tem pa Nemci. Kapitulacija stare Jugoslavije je začela veljati 18. aprila 1941 ...

stran 8, 9

Gorenjski jezerski pomoli so sveži, samotni in tudi na obmorskih pravijo, se letos da na široko pretegovati in premišljivati, če je v žepu še denarja za kepico ali dve ... Foto: F. Perdan

Malo denarja, malo muzike

Če stari rekaj velja, potem je zdaj resnično pisan na kožo kranjske Glasbene šole. Ta se je pred začetkom novega šolskega leta znašla pred težavami, tako da bo morala skrčiti svoj program. To naj bi sicer bilo za vse, ki se z glasbo srečujemo le pri radijskih sprejemnikih ali na koncertih le malo boleče, drugače pa so te slabe napovedi sprejeti učenci skupaj s starši. Nekateri se namreč ne bodo mogli vpisati k pouku nauka o glasbi, drugim pa so se – vsaj začasno – zaprla tudi vrata za nadaljevanje že začetega šolanja. Tриje oddelki manj pomnenj 40 učencev manj, med njimi tudi kakšnega z že enim ali dvema letoma šolanja. Na šoli so namreč izračunali, da jim sredstva izobraževalne skupnosti Kranj, četudi še enkrat povečajo šolnino (2400 din), ne zadostčajo. Lani je na glasbeno šolo hodil 473 otrok, starši pa so s šolnino k financiranju prispevali 17 odstotkov.

Toda manj oddelkov ni vse, kar bo šolo prizadelo jeseni: trpela bo tudi kvaliteta pouka, kar pa pomeni izostanek korepeticij, manj ansambelske igre, namesto dveh le en harmonikarski orkester, da o skribi za instrumente ali o nakupu novih niti ne govorimo.

Že pred leti se je izkazalo, da je kranjska glasbena šola premajhna za tako hitro rastoče mesto, saj je bilo treba odpreti vrsto ločenih oddelkov. Nekatero bo zdaj treba zapreti, druge so že lani – morda bo tako še letos – denarno podprtji starši v celoti. Prav gotovo pa ne more biti prihodnost glasbene vzgoje, v omejenem vpisu le za glasbeno najbolj nadarjene. V Kranju je komaj 5 odstotkov šoloobveznih otrok in mladine vključenih v glasbeno šolo, kar je najmanj na Gorenjskem in tudi nižje od slovenskega povprečja. Ob rasti osnovnih šol v zadnjih desetih letih se je število oddelkov na glasbeni šoli povečalo le za pet. Zdaj je to skrajno varčevanje pri glasbeni vzgoji verjetno doseglo eno najnižjih točk. Da postaja glasbena vzgoja nekatere zelo pomembna, kažejo tudi nekatere ponudbe staršev, da bi plačevali ekonomsko šolnino. Ta resda ne bi mogla biti sprejemljiva za vsak žep, verjetno pa tudi ni to edina sprejemljiva rešitev iz finančnih težav, ki jih šola sicer pozna že dolga leta, letos pa so postale le še bolj izrazite.

L. M.

Na Gorenjskem se je začela žetev – Na posestvih KŽK Kranj v Lahovčah se je v teh dneh začela žetev ječmena, v prihodnjih dneh, če bo le vreme naklonjeno, pa se bodo stroji preselili na pšenične njive. Lepega vremena si želijo tudi kmetje, saj jih že čakajo dozoreli žitni klasi. – Foto: F. Perdan

Mi smo žejni, birtov pa ni

V nekaterih gorenjskih občinah se v poletni turistični sezoni spet pojavi, da zasebni gostinci za dalj časa zapirajo svoja gostišča in odhajajo na letni dopust.

Privoščimo jim ga, saj je znano, da delajo vse leto, ob vseh praznikih.

Če ustno ali pisno sporočijo, na »pristojni organ skupščine občine, da zapirajo, niso pravno-formalno ničesar zagrešili in njih je im nič ne more.

Nihče se tudi ne bi obregnal ob njihov poletni zasljeni oddih, če se ne bi dogajalo, da se hkrat zaprete vse gostilne in restavracije v nekem kraju ali

na območju, skozi katerega potujejo tuji turisti. Vabimo jih z obcestnimi

tablami, na katerih so narisani gorenjski nageljki in privlačna okena,

poškušamo jih zadržati z miniaturimi tablami in kažipoti, da enostavno mo-

rajo zgrešiti cilj in zbegano tavajo po Gorenjski. Ko pa se zapeljejo na par-

kirne prostore pred gostišča, so vrata zaprta.

Možno je, da imajo birti vsega dovolj, da so siti gostov in gostinstva,

vendar našemu turizmu delajo s tem medvedjo uslužo. Če se že ne znajo

sami med seboj dogovoriti tako, kot se v Žirovnici dogovorita gostinca celo

za izmenično prosti dan in tednu, potem bi morali povzdigniti glas vsaj tisti,

ki ob koncu sezone tožijo nad slabšo turistično bero. A očitno je, da tudi za-

sebi gostinci s svojim zaprto sredi sezone oznanjajo, kako neuskajeno se

D. Sedej

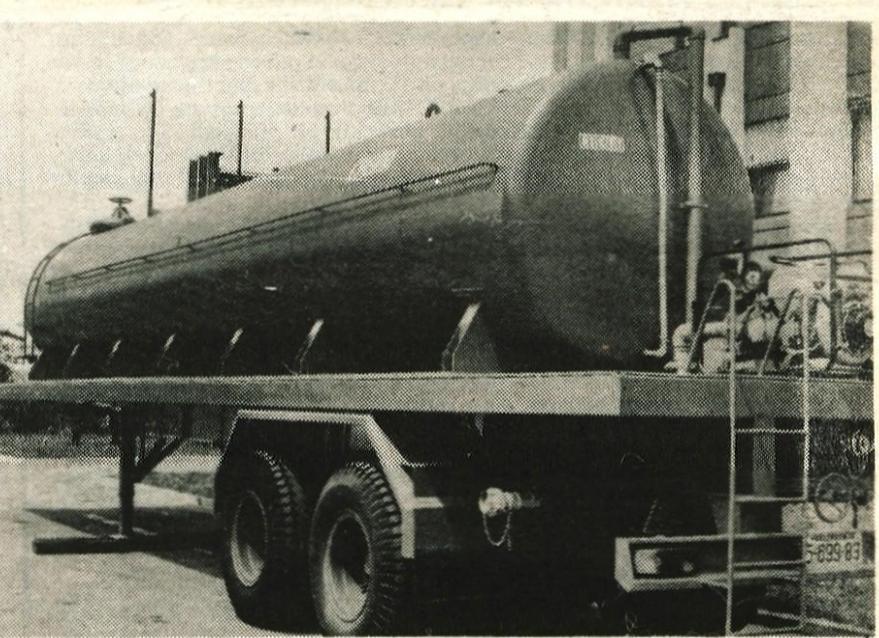
Bencin dražji za 20 odstotkov

Zvezni izvršni svet je povečal cene goriva v povprečju za 20 odstotkov. Nove cene veljajo le za porabnike, medtem ko naj bi kmetijstvo, mestni, primestni promet gorivo še vedno plačevali po stareh cenah.

Motorni bencin, ki je do danes veljal 151 dinarjev, bo poslej 181 dinarjev za liter. Motorni bencin 98, ki je stal 162 dinarjev, bo po novem po 195 dinarjev. Bencin brez svinca se je od 181 dinarjev podražil na 214 dinarjev. Dieselsko gorivo se je podražilo od 132 dinarjev na 158 dinarjev.

Predstavniki ZIS so pojasnili, da bo za ceste šlo pet dinarjev od litra in da bomo s tem denarjem lahko zgradili 60 kilometrov cest več. Denar naj bi šel tudi za odpalčilo mednarodnih posojil za ceste. V Beogradu so zanikali, da bi denar namenili za zvezni proračun.

Podražitev utemeljujejo s tem, da so naše cene nižje od evropskih za pet odstotkov in da v Franciji liter bencina stane 291 dinarjev, v Italiji 359 dinarjev in v Zvezni republiki Nemčiji 290.

CISTERNA ZA 20.000 LITROV VODE – Alpetour, delovna organizacija Creina, kmetijska mehanizacija, je za potrebe puljskega območja, kjer večkrat zmanjka pitne vode, izdelala veliko cisterno z zmogljivostjo 20.000 litrov. Cisterna, za katero so podvozje izdelali v ITAS-u, ima v notranjosti posebno zaščito s kvalitetnimi premazi in je prva tovrstna cisterna kranjske kmetijske mehanizacije. Stane 10 milijonov dinarjev. – Foto: F. Perdan

Naslednja številka Gorenjskega glasa bo zaradi praznika – vstaje slovenskega naroda, izšla v petek, 25. julija.
Uredništvo

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Kompas

Boutique

TURISTIČNIH
USLUG

aerodrom
ljubljana

90 MERKUR KRAJN

lit pravi živje na pravem mestu

DIREKTNI TELEFON (064) 25-347
nr 21-113 ali PREKO CENTRALE
25-781 na Interno Slovensko:
481, 482 in 483

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Največja naložba je predor

Skupna predračunska vrednost vseh investicijskih objektov, ki so jih v Sloveniji začeli graditi v prvih petih mesecih letosnjega leta, znaša 80,526 milijarde dinarjev. Največji objekt, ki so ga začeli graditi maja je predor Karavance v predračunski vrednosti 35,112 milijarde dinarjev. V Sloveniji pa gradimo še 140 gospodarskih objektov. Skupna predračunska vrednost negospodarskih objektov je skromna, saj smo po podatkih službe družbenega knjigovodstva Slovenije začeli graditi le šest negospodarskih objektov v skupni vrednosti 205 milijonov dinarjev.

Elektrika je dražja

Od 15. julija je električna energija dražja po vsej Jugoslaviji, vendar zaradi različnih pogojev proizvodnje v posameznih republikah različno. Elektrika se bo znova podražila oktobra, z novo ceno pa bo elektrogospodarstvo vsaj deloma pokrilo visoke izgube.

Sindikati iz Avstrije na obisku

V Sloveniji se je na dvodnevnom obisku mudila delegacija avstrijske sindikalne zveze Koroške. Delegacijo je sprejel predsednik slovenskih sindikatov Miha Ravnik, obiskali pa so tudi Bernardin in luko Koper. Predstavniki koroških sindikatov so si ogledali Gorenje in Unior Zreče.

Dober izvoz juga GL

V drugem polletju bodo iz Crvene zastave poslali v Združene države Amerike 58.000 avtomobilov juga GL. V tovarni pravijo, da je izvoz rentabilen zaradi napovedanih ukrepov zveznega izvršnega sveta, ko naj bi izvoz podprt s 15 do 20 odstotki. V Crveni zastavi pričakujejo tudi nižje obresti, saj gre za izvozne posle. Jeseni bodo v Zvezno republiko Nemčijo poslali še 2.000 jugov, uspešno pa izvajajo tudi v Egipt.

Funkcionarji brez osebnih dohodkov?

Delegati v odboru zveznega zabora skupščine SFRJ za vprašanja borcev in vojaških invalidov so ugotovili, da republike in pokrajini prispevkov za zvezni proračun ne pošiljajo redno.

Spominsko znamenje na Valvazorjem domu

Žirovnica, 17. junija — Občinski komite ZKS Jesenice, družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Žirovnica in okrožni odbor aktivistov OF za jeseniško okrožje bodo v torek, 22. julija, ob 11. uri odkrili spominsko ploščo v spomin na delovanje okrožnega komiteja KPS in okrožnega odbora OF jeseniškega okrožja pri Valvazorju. Slavnostni govornik bo predsednik krajevne konference SZDL Iztok Federl, ploščo pa bo odkril Valentin Dolar-Čiro, kurir takratnega okrožnega komiteja KPS. V kulturnem programu bodo nastopili pevci oktetja France Prešeren iz Žirovnice.

Srečanja se bodo udeležili nekdani politični delavci jeseniškega okrožja, na slovesnost pa vabijo vse ljudi iz jeseniške in radovljiske občine.

D. S.

Koroškim partizanom v spomin

Jesenice, 17. julija — Koroški partizani se pripravljajo na odkritje spominskega znamenja pod Arihovo pečjo na koroški strani blizu Šentjakoba. Osmim padlim partizanom bodo na tem kraju postavili spominsko znamenje, ki so ga v bronu odličili v Železarni.

Spominsko znamenje ima dvojezični napis, postavili pa ga bodo letosnjeno jesen.

D. S.

Svečanost pod Blegošem

Škofja Loka, 16. julija — Naslednjo nedeljo, 27. julija, bodo ob 11. uri na Prvi ravnini pod Blegošem odkrili spominsko ploščo. Tu je bil od avgusta do decembra 1944. leta sedež oblastnega komiteja KPS in drugih pokrajinskih političnih forumov in organov Gorenjske.

Z osebnimi avtomobili se da priti po čestah Poljane-Javorje-Žetina-Crni kal, Gorenja vas-Hotavlje-Suša-Črni kal in Železniki-Zali log-Potok-Črni kal. Redni avtobus pa bo odpeljal iz Škofje Loke do Javor ob 8.15, sledi še dve ure hoje.

Popolno, od enih naprej, bo pod planinsko kočo na Blegošu tudi tradicionalni piknik žena, zadružnic Kmetijske zadruge Škofja Loka.

H. J.

Kranj, 16. julija — V Gregorčičevi ulici, zadaj za Globusom, so odprli eno večjih Pekovih prodajal obutve, ki ima v dveh etažah preko 400 m² prodajne površine. To je tretja Pekova prodajalna v Kranju in ena izmed 144 v Jugoslaviji. V prijetno urejenih prostorih nudijo moderno otroško, žensko in moško obutve, planinsko in športno obutve, oblačila za kolesarjenje in prosti čas. Lokal je odprt vsak dan med 7.30 in 19.30 uro, v soboto pa do 13. ure. BT Foto: F. Perdan

Radovljški komunisti o gospodarjenju in ukrepih

Cilj: vsaj enaka akumulacija

Radovljica, 18. julija — Komunisti v organizacijah združenega dela se morajo vprašati, zakaj ne dosegajo sprejetih resolucijskih ciljev. Še posebej pa morajo oceniti položaj tam, kjer je akumulacija porasla manj kot pa osebna poraba.

Podatki o gospodarjenju v prvih petih mesecih letos v radovljški občini kažejo, da ne dosegajo načrtovanih in sprejetih resolucijskih opredelitev. To velja za konvertibilni izvoz, kjer sicer pokrivajo uvoz, za premike v tehnologiji, izgubo, ki so se v 18 tožidih povečale za trikrat, kakor tudi za industrijsko proizvodnjo, ki je bila maja letos za 18 odstotkov manjša od lanskega. Težave se kažejo še posebno v proizvodnji elektičnih strojev in aparativ, v kemični in živilski industriji. Kar zadeva energetsko oskrbo in surovine oziroma reprematrijal razen v kemični proizvodnji drugod ni bilo težav.

To problematiko in potrebine ukrepe so obravnavali v torek na četrti seji občinskega komiteja zveze komunistov v Radovljici. Ugotovili so tudi, da 12 temeljnih organizacij združenega dela

ugotavlja manjši delež akumulacije v dohodku, kot jo imajo njihove panožne skupine v republiki. Zato sta izvršni svet in družbeni pravobranilec samoupravljanja poslala 15 delovnim organizacijam pobude, da uskladijo porabo in osebne dohodke. Pomembna je tudi ugotovitev, da je zaposlenost naraščala precej bolj, kot pa je bilo predvideno, kar kaže na manjšo produktivnost.

Izvršni svet občinske skupščine pa je ukrepal tudi že na nekaterih drugih področjih. Tako poteka preračunavanje v zvezi z omejevanjem splošne in skupne porabe. Pripravljen je tudi že osnutek proračunskega sprememb in bora na dnevnu redu skupščine v začetku septembra. Preverili pa bodo tudi vse družbenе prihodke, da bi bila ocena čim realnejša.

Čeprav bo slika o gospodarjenju ob

polletju, predvsem kar zadeva izgube, precej drugačna, pa bo v drugem delovtu še vedno glavna naloga in cilj, doseči vsaj tolikšen delež akumulacije v dohodku kot lani. Družbeni pravobranilec samoupravljanja pa je na razpravi že posebej poudaril, da o samoupravni delovanju in odločjanju vse prevetamo, ne uresničimo pa tega v praksi. Kot primer je navedel 15 delovnih organizacij, kjer so se na pobude za uskladitev osebnih dohodkov oglasili le poslovodni organi, ni pa bilo odmenov v razpravah v samoupravnih organih in organizacijah. Kritična je bila tudi priponba, da so v turizmu zelo nizke izvozne spodbude v primerjavi z blagovnim izvozom in da bodo tiste turistične organizacije, ki so v zadnjih dveh, treh letih precej investirale, zdaj bile boje za preživetje. In nenazadnje je bilo v razpravi poudarjeno, kar je pravzaprav tudi sklep, da se je v prihodnjem treba primerjati s tistim, kar smo načrtovali, ne pa z doseženimi rezultati v republiki.

A. Žalar

Varčevanje v družbenih dejavnostih

Prihranili bi milijardo in pol, če . . .

Jesenice, 10. julija — V jeseniški občini bodo morali dosledno varčevati, se odpovedati dodatnim programom, če gospodarski rezultati ne bodo dobri — na škodo vseh občanov

Samoupravne interesne skupnosti jeseniške občine so v stalni stiski zradi pomanjkanja denarja, zato so na skupni strokovni službi pripravili program možnega varčevanja v vseh interesnih skupnostih. Z notranjimi racionalizacijami bi letos lahko privarčevali skupaj 15 milijonov 500 tisoč dinarjev, vendar pa na škodo zaposlenih in vseh občanov.

V zdravstvu naj bi med drugim znižali nadomestila osebnega dohodka za nego družinskega člena, ki so že precej nižja kot ostala nadomestila, omejili zdravstveno zdravljenje, izdatke za zobno protetiko, prevoze z rešilnimi avtomobili omejili na res najnujnejše, ukinili naložbe, povečali pa je delavcev.

V otroškem varstvu naj bi spremeniли razmerje financiranja varstva na škodo staršev. Zdaj starši pokri-

zdaj veljajo za najbolj dosledne v republiki, notranje rezerve so izčrpali, bolniški stalež pa je že tako nizek, da ogroža zdravje delavcev.

V šolstvu naj bi ukinili oddelke celodnevne šole, svetovalne službe, knjižničarstvo, uvedli večizmensko delo, dvignili cene prehrani. Morda bi morali respostopno dvigniti le cenovno prehrano, saj so stroški kosila za jeseniške učence najnižji na Gorenjskem. Cene kosil na Gorenjskem so za nižje razredne v Radovljici od 255 dinarjev in na Jesenicah do 110 dinarjev, za višje razredne pa v Radovljici 273 dinarjev in na Jesenicah 120 dinarjev.

V otroškem varstvu naj bi spremeniли razmerje financiranja varstva na škodo staršev. Zdaj starši pokri-

vajo 45 odstotkov ekonomsko cene, skupnost pa 55 odstotkov. Vrtci bi bili najbrž takoj prazni. Če pa bi znižali otroške dodatke, bi še bolj padel življenjski standard tistih, ki že zdaj težko živijo.

Tako v kulturi kot v telesni kulturi bi se morali nujno odpovedati vzdrževanju domov, ki že zdaj pravljajo v povečati cene. V socialnem skrbstvu pa bi zmanjšali dotacijo domu dr. Franceti Berglju in povečali cene oskrbnega dne. Manj denarja naj bi šlo za vzdrževanje doma, centra za socialno delo in delavnic pod posebnimi pogoji.

Na skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti so delegati podprli nekatere ukrepe, ob še slabših gospodarskih rezultatih pa bodo resnično morali upoštевati vse ukrepe in dosledno varčevati.

D. Sedej

Delegati sprašujejo

Križaj v Kranjski gori: da ali ne

Jesenice, 17. julija — Krajevna skupnost Kranjska gora je dala pobudo, da izvršni svet skupščine občine Jesenice obvesti občane o obveznosti občine do Bojana Križaja in dodelitve zemljišča smučarji v Kranjski gori.

Izvršni svet pravi, da naj bi Bojan Križaj po pogodbi med Kompasom in skupščino občine Jesenice proti odškodnini dobil 1.000 kvadratnih metrov zemljišča za organizacijo smučarske šole. Do podpisa ni prišlo, ker se Kompas in Križaj nista sporazumela.

Izvršni svet do zdaj ni sprejel nikakršnih obveznosti za dodelitev zemljišča. Predstavniki izvršnega sveta so se dogovorili, da bo izvršnemu svetu dostavil program dejavnosti, ki jih želi Križaj opravljati. V skladu s tem zdaj preverjajo prostorske ali lokacijske možnosti, ki bi bile primerne za Križajevu dejavnost, kar bi nedvomno obogatilo kranjskogorskogor sko turistično ponudbo. D. S.

Seje zborov skupščine

Jesenice, 17. julija — V četrtek, 24. julija, bodo vse tri seje zborov skupščine občine Jesenice.

Delegati bodo razpravljali o poročilih temeljnega sodišča Kranj, enote na Jesenicah, o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja, sodnika za prekrški, službe pravne pomoči, sodišča zdrženega dela, uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko, temeljnega javnega tožilstva, enote v Kranju in Radovljici in javnega pravobranilstva Gorenjske. Razen tega bodo govorili o delu delovne organizacije Triglavski narodni park, o delu postaje milice Jesenice, sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Na dnevnu redu je še problematika osnovnega zdravstva, srednješolski program varstva, spomenikov, predlog za podelitev občinskih priznanj in nekatera druga vprašanja.

D. S.

Odgovor na delegatsko vprašanje

Disco Sora neljub sosed

Škofja Loka, 16. julija — Na osnovi številnih pritožb ljudi iz krajevne skupnosti Škofja Loka-mesto, ki jih ponoči in v ranih urah moti hrup iz disco kluba Sora na pušalskem kopališču, je delegacija krajevne skupnosti na loški skupščini zahtevala celovit odgovor o obratovanju tega Alpetourovega lokal.

Odgovor najbližjih sosedov najbrž ne bo razveselil. Disco namreč sodi v okvir registrirane gostinsko-zabavne dejavnosti Kava bara Sora in ima dovoljenje za izvajanje žive glasbe na prostem od 30. maja do 30. septembra, in sicer v petkih in sobotah od 20. do 23. ure. Glasba ne sme presegati najvišje dovoljene meje hrupa za bivalno naselje, to je 60 decibelov do 22. ure in do 50 decibelov po 22. ure.

Sanitarna inšpekcijska je 24. junija opravila v disco klubu Sora celovit inšpekcijski pregled. Med drugim je ugotovila, da znaša hrup v discu največ 94 decibelov, zunaj ob robu Savnikove hi-

še 49 decibelov, medtem ko je pri drugih sosednjih hišah slišala le šumenje Poljanščice. Vzrok za prekoračitev hrupa pri Savnikovi hiši so zračniki za prečiščevanje disco kluba, ki so obrnjeni proti Savnikovi hiši. Spoštovali mora predpisani obratovalni čas disco kluba Sora, moč glasbe na prostem ter poskrbeti za primerno obnašanje gostov med rajanjem in po njem, pri čemer bo bolj dejavnno sodelovala tudi postaja milice.

H. J.

Veleprodaja Universal dobro posluje, čeprav

Proizvajalci dražijo, kupci pa ne plačajo

Jesenice, 17. julija — Jeseniški Universal prodaja izdelke črne metalurgije in se sproti prilagaja zahtevam tržišča. Manj zalog, dober informacijski sistem, kvalitetna nabava in odprema. Pričakujejo dober poslovni rezultat. Breme je kar štirikrat večja neplačana realizacija v primerjavi z lani.

V prvih treh mesecih so se po statistiki SRS cene industrijskih izdelkov črne metalurgije povečale pri proizvajalcih kar za 105 odstotkov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Prodaja na debelo se je povečala za 113 odstotkov.

Jesenički Universal je v teh mesecih prodal za okoli 10 milijard dinarjev ali za 97 odstotkov več kot lani (po vrednosti). Po obsegu prodaje, po tonah, je povečanje prodaje Universala večje za 2 odstotka. Nabavili so za 9 milijard dinarjev izdelkov, v tonah pa so od dobaviteljev sprejeli za okoli 5 odstotkov več blaga kot lani.

Temeljna organizacija združenega dela Universal Jesenice, ki sodi v okvir kranjskega Merkurja, je velenprodajna trgovina z metalurškim proizvodi in dodajnim varilnim materialom. Trgovina nabavlja in prodaja vse metalurške proizvode, od toplovaljanega ploščatega in profilnega jekla do šivnih in brezšivnih cevi. Proizvodi so deloma namenjeni skoraj vsem jugoslovanskim valjarnam, železarnam in drugim kupcem po Jugoslaviji, 62 odstotkov prodajo v Sloveniji.

Kupci so vedno bolj zahtevni

Temeljna organizacija Universal na Jesenicah vodi inženir Štefan Nemeč.

V njihovem poslovnu rezultatu se najbolj boleče odraža visoko povečanje neplačane realizacije. Dolžnikov je kar precej, veliko več kot lani. Universal mora iz lastnega dohodka pokriti štirikrat večji znesek, kot so ga dolžni kupci.

Na Jesenicah in v Naklem ima Merkur sodobno, moderno skladišče, ki je potrebno za takšne vrste velenprodajo, ki zahteva tudi plamenki in mehanični razrez materiala. Po obsegu prometa sodimo med pomembne trgovske organizacije, ko uresničujemo poslovno politiko trgovske organizacije Merkur iz Kranja. Trudimo se za močno povezanost s proizvajalci jekla, saj le tako lahko zagotovimo našim kupcem dobro in kvalitetno blago ob dogovorenih rokih. Čeprav je danes tržišče bolje založeno tudi z izdelki črne metalurgije, so še vedno težave pri posameznih vrstah materiala,« pravi direktor Štefan Nemeč.

»Kupci so praviloma vsak dan bolj zahtevni in se ne zadovolijo z vsemi materialom. Lani smo jim prodali 133.000 ton jeklenih izdelkov, letos prodajo povečujemo za 9 odstotkov v primerjavi s prvim polletjem lani. To je uspeh, če vemo, kakšne so

V prvih treh mesecih so imeli povprečno vezanih obratnih sredstev v vrednosti 2 milijarde dinarjev, kar je za 80 odstotkov več kot lani. A zaloge letos obračajo hitreje, ko so precej bremenile temeljno organizacijo, saj so ob koncu leta znašale več kot 2 milijardi dinarjev.

gospodarske težave in tokovi, ki so prizadeli tudi trgovce.«

Trgovina nima dovolj lastnega denarja.

»Problemi so predvsem finančni, saj nas tarejo visoke obresti, višje cene proizvodov, pomanjkanje obratnih sredstev. Kupci svoje zaloge vse bolj prilagajajo trenutnim potrebam, s čimer je treba nenehno računati. Mi moramo preskrbeti kvalitetni material, ki ga bomo takoj prodali, saj ne smemo dovoliti, da bi imeli stroške z velikimi zalogami.

Celotni dohodek temeljne organizacije in delovne organizacije je v razliki cene, ki je zakonsko določena in ki znaša 7,6 odstotka. Razumljivo je, da si ob tem ne smemo dovoliti velikih in nepotrebnih stroškov poslovanja in le z varčevanjem in dobrim delom lahko ustvarimo dohodek.

Trgovina nima dovolj lastnih sredstev, zato poteka del dobav na račun kredita, ki je seveda obremenjen z visokimi obrestmi in zatorej našimi stroški.«

Štirikrat več neplačane realizacije

»Temeljna organizacija Universal ima velike probleme z neplačano realizacijo, saj je v primerjavi z enakim obdobjem lani večja kar za štirikrat, kar precej vpliva na naše finančne rezultate.«

»Vendar pa ocenjujemo, da bodo poletni in letni gospodarski rezultati dobri, kljub nekaterim težavam, s katerimi se srečujemo in ki jih bomo morali tudi sami odpraviti. V okviru Merkurja imamo dober informacijski sistem, zato lahko ukrepamo hitro in učinkovito, potrebno pa bo še več strokovnosti v komerciali, nabavi in prodaji ter hitre in kvalitetne odpreme,« je še dodal direktor.

D. Sedej

V Universalu je zaposlenih 100 delavcev. V temeljni organizaciji so se odločili tudi za nekaj investicij in v prvih treh mesecih zanje porabili 12 milijon dinarjev lastnih sredstev.

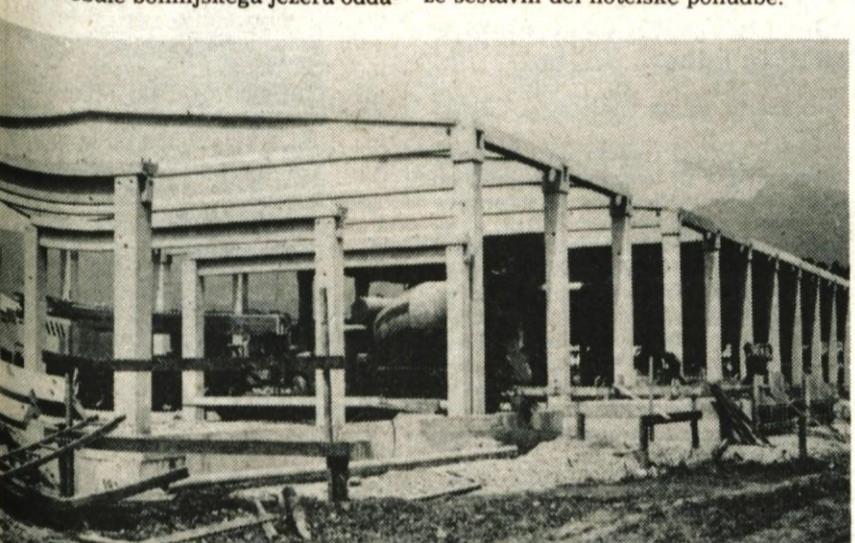
V hotelu Kompas v Bohinju število nočitev ne upada

TURIZEM SMO VENDARLE LJUDJE

Bohinj, julija — Hotel Kompas je letos obnovljen in s pestro ponudbo pričakal svoje goste.

Od lanskega leta so v hotelu Kompas v Bohinju obnovili hotelsko restavracijo in kuhinjo ter bungalove, odprli klub v kleti hotela ter Pizzerijo v kleti depandance ter uredili okolico hotela, ki je od obale bohinjskega jezera odda-

ljen le sto metrov. Poleg tega imajo že pripravljena zemljišča za sankaško progo, ki bo razsvetljena tudi ponoči, še vedno pa opravljajo zemeljska dela za teniška igrišča, ki bodo drugo leto že sestavni del hotelske ponudbe.

Nova pekarna v Naklem do 29. novembra? — Žitova temeljna organizacija Pekarna Kranj gradi s pomočjo delovnih organizacij iz kranjske občine v bližini Zivilnih skladis in Naklem novo pekarno, v kateri bodo lahko spoklali na dan 25 ton kruha in 30 tisoč kosov peciva. Na temelje, ki so jih zgradili delavci Gradbinca, zdaj postavljajo Ingradovo montažno dvoranjo dolgo 86 in široko 22 metrov. Ob njej bodo postavili še enonadstropno poslovno stavbo, ki bo s hodnikom povezana s proizvodnimi prostori. Rok za izgradnjo pekarne je 29. november letos. — (cz), foto: F. Perdan

Kranjci se preveč sladkajo

Če gre verjeti statistiki, potem v kranjski občini pojedo več svežega mesa, mesnih izdelkov, rib, kruha, olja, mleka, mlečnih izdelkov, krompirja in vrtnin ter manj perutninskega mesa, sladkorja in sadja kot povprečni Slovenci. Vsak prebivalec kranjske občine je lani pojel blizu 16 kilogramov govejega mesa, v Sloveniji 11,6 kilograma (v Jugoslaviji 14,3, v Sovjetski zvezzi 25,4, na Danskem 13,8 in v Franciji 33,1 kilograma). Kranjci so lani pojeli 105 kilogramov krompirja ali kar sedem kilogramov več, kot dopuščajo zdravniki; mlečnih izdelkov pa le 17 kilogramov, zdravniki pa priporočajo 99 kilogramov na leto. Ugotovitve so pokazale, da si prebivalci kranjske občine jedi preveč sladkajo, saj je poraba sladkorja za dve tretjini večja od tiste, ki jo svetujejo »dohtarji«.

»Gostom predvsem želimo poprestiti bivanje v našem hotelu,« je povedal Miro Mulej, direktor hotela. »Od petnajstega maja dalje imamo stalen tendenski program, ki vključuje spoznavni in folklorni večer, piknik na terasi, prikazovanje diapozitivov o Triglavskem narodnem parku, nedeljsko večerjo ob svečah, prodajo slovenskih sirov in vin ter druge aktivnosti.«

»Kaj pravite na trditve, da število nočitev v Bohinju upada?«

»Pri nas ta trditve ne velja. Če pogledam v hotelsko statistiko, najdem podatek, da je bilo lani na današnjem dan, 11. julija, v hotelu 79 gostov, letos pa jih je kar 136. Ta podatek je tako kot vsa statistika seveda relativen, vendar ga lahko podprem še s številom rezervacij, kar napoveduje zasedenost hotela vse do konca oktobra.«

»Čemu gre pripisati tak obisk?«

»Bohinj prehaja z agencijskoga gosta na individualnega, za ta prehod pa je potrebna večja ponudba. Gost se mora zabavati, moramo mu ponuditi možnosti izvenpenzionke porabe, treba mu je res nuditi vse tisto, kar obljubljajo turistični programi. Tu najbolj pride do veljave geslo Turizem smo ljude, kajti v turistični dejavnosti moraš biti resnično pri stvari s srcem.«

»Kaj nameravate v prihodnosti?«

»Še naprej bomo posodabljali hotel in bogatili ponudbo. Imamo že izdelane načrte za postavitev novega trakta hotela na kraju, kjer danes stoji depandans. V njem bo okoli dvesto postelj, iz kategorije D bomo prešli v višjo. V pritličju bodo tudi trgovinski prostori, kajti ponudba te vrste v Bohinju močno šepa.« D. Gortnar

Višje stanarine

Kranj, 18. julija — 1. julija so se stanarine v kranjski občini povisale za 53 odstotkov. 1. oktobra se bodo povisale še enkrat, in sicer za 31 odstotkov ter za razliko od rasti cen nad 43 odstotkov.

Na podlagi družbenega dogovora o skupnih izhodiščih za oblikovanje stanarin v najemnin v Sloveniji v letu 1986 so se stanarine v začetku leta v vseh slovenskih občinah povisale za 43 odstotkov. Do drugega povisanja pa je prišlo 1. julija. Tokrat je bilo povisanje odvisno od povprečne stopnje letne stanarine v višini 1,52 odstotka od vrednosti stanovanjskega skladala.

Za drugo povisanje pa je bilo v družbenem dogovoru opredeljeno povprečno 69-odstotno povečanje v republiki. To povečanje pa temelji na predvidenem 43-odstotnem povečanju vrednosti skladala zaradi revalorizacije. Če bo indeks za revalorizacijo višji, bo to pomenilo tudi dodatno povisanje stanarin.

V kranjski občini je na podlagi dogovorjenih izhodišč in strokovnih podlag predvideno 82-odstotno povisanje povprečne stanarine od 1. julija dalje. Dejansko povisanje na junijsko stanarino pa je 78-odstotno. V občini so se odločili, da stanarine od 1. julija naprej povisajo za 53 odstotkov, s 1. oktobrom pa za 31 odstotkov in še za razliko od rasti cen nad 43 odstotkov. Za dočelitev razlike od rasti cen je bil na skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti pooblaščen odbor za prenovo in gospodarjenje, ki bo na podlagi priporočil zvezze stanovanjskih skupnosti uskladil predlog s koordinacijskim odborom za vprašanja stanovanjskega gospodarstva pri občinski konferenci socialistične zvezze.

Pri sedanjem povisanju stanarin pa velja ponovno omeniti, da so stanarine ena redkih cen, kjer je upoštevan tako imenovani socialno varstveni značaj in so zaščitene družine z nizkimi dohodki. Vsi tisti, kjer je v občini dohodek na zaposlenega manj kot 30.232 dinarjev, na nezaposlenega pa manj kot 23.636 dinarjev, so upravičeni do 80-odstotne denarne pomoči v vrednosti stanarine. To ugodnost je do sedanjega povisanja stanarin v občini uveljavljalo preko 380 družin. V strokovni službi SIS pa ocenjujejo, da je po sedanjem povisanju stanarin takšnih družin oziroma upravičencev (nosilcev stanovanjske pravice) okrog 500. Za uveljavitev te ugodnosti je treba narediti prošnjo na Center za socialno delo. Pogoj je le, da ima družina oziroma nosilec stanovanjske pravice stanovanje, ki ustreza določenim standardom in da je redno poravnava do sedanja stroške stanarine.

A. Žalar

Turistična agencija Alpetour ima jasen cilj, problem je drugje

V 51. številki Glasa, 8. julija, ste zapisali, da turistična agencija Alpetour nima jasneg cilja. Če bi bil to res, bi kot direktor te enovite DO v SOZD Alpetour takoj odstopil, saj bi ta vaša trditve pomenila, da nisem izpolnil ene osnovnih nalog pri vodenju delovnega kolektiva — to je, da po vašem nimam nikakršnega srednjoročnega plana.

Ravno nasprotno — v temeljnem srednjoročnem planu, ki so jih delavke in delavci 29-članskega kolektiva sprejeli 28. 2. 1986 z referendumom in pred tem izčrpno obravnavali na zboru delavcev 19. 12. 1985, smo si zastavili zelo jasne cilje.

Zaradi poslovnih interesov teh ciljev ne bom javno razlagal, so pa seveda podrobno našteti v zapisniku omenjenega zborna in globalno opredeljeni v temeljnih plana.

Toliko k vašemu pretiranemu naslovu, kajti prav to mè je pripravilo k pisanju. Upam si posumiti, da vaša novinarka ni prebrala našega predstavnickega programa, ki je bil priložen materialu za sejo škofjeloškega izvršnega sveta. Tam namreč kratko in jasno piše, da tekoče poslovanje poteka normalno, kar je podkrepljeno z ustrezanimi števkami, na primer: plan v prvih 4 mesecih 1986 smo presegli za 5%, neto realizacijo smo v istem obdobju povečali z indeksom 286 v primerjavi z letom 1985, kar je visoko nad inflacijskim dohodkom. V analizi poslovanja je jasno navedeno, da smo v večini kazalcev nad povprečjem panoge turističnega posredovanja itd., da so neplačane terjative iz tujine v I. trimesecu običajen pojav, vendar nas je letos prisadela višina znaka in to zaradi izpada enega samega partnerja.

In kje je potem problem?

Pri vašem zgrenjenem naslovu, spoštovan uredništvo, ki nam poslovno lahko močno škoduje, saj ste izobilovali težko antipropagandno geslo, čeprav smo vam v prvi posebni izdaji Glasa 30. 6. plačali soliden znesek za četrtno reklamne strani. Ampak zelo verjetno so tudi vaši propagandisti v drugem tozdu?

V Alpetouru pa je problem v tem — kot je pravilno zadela bistvo vaša novinarka — da se med tozdi (tudi pri nas) ne znamo dogovoriti za enoten nastop na tržišču, saj denar za to v SOZD-u Alpetour je (edina netočnost v članku je trditve, da ni denarja za obdelavo trga). Vendar smo šeles s temelji plana 1986–90 sprejeli način združevanja teh sredstev, kar je bilo poudarjeno tudi na seji izvršnega sveta.

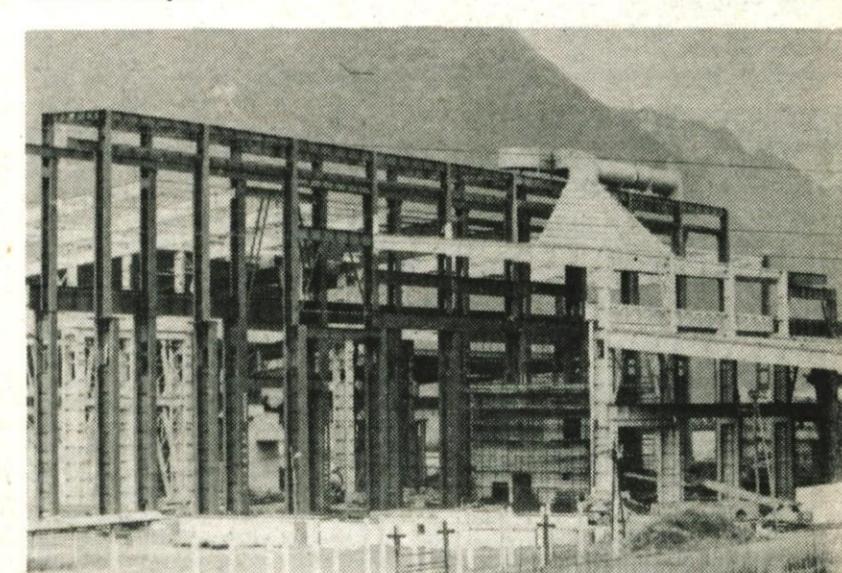
Borut Mencinger, direktor
DO Turistična agencija Alpetour

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Konvertibilni izvoz v senci klirinškega

Industrijska proizvodnja na Gorenjskem je bila v prvih petih letošnjih mesecih za 2,7 odstotka večja kot v enakem lanskem obdobju. V škofjeloški občini je porasla za 10 odstotkov, v kranjski za 7, v Tržiču je bila približno enaka kot lani, medtem ko je bila v Radovljici za več kot 6 odstotkov nižja in na Jesenicah za skoraj 5. Gorenjsko gospodarstvo je v tem obdobju izvozilo 35,5 milijarde dinarjev blaga, od tega na Zahod za 19,7 milijarde in na Vzhod za 15,8 milijarde. Tudi statistični podatki kažejo, da so delovne organizacije zaradi neustreznega tečaja dinarja in nizkih izvoznih spodbud precejšen del izvoza preusmerile z Zahoda na Vzhod: izvoz na konvertibilno tržišče se je namreč v prvih petih mesecih povečal le za tri odstotke, medtem ko je prodaja na Vzhod porasla kar za 44 odstotkov. Najbolj slikovit primer je kranjska občina, ki je konvertibilni izvoz zmanjšala za 4 odstotke, klirinškega pa povečala za 97 odstotkov. Sicer pa so izvoz na Zahod najbolj povečali v jeseniški (za 39 odstotkov) in v radovljški občini (za 14 odstotkov), v Tržiču pa je bil skoraj za četrtino manjši.

Montaža visoko nad zem

KRATKE PO GORENJSKEM

Bled — V sredo je bila v hotelu Svoboda na Bledu slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti ob krajevnem prazniku. (na sliki) Tudi letošnji praznik bodo na Bledu praznovali s številnimi prireditvami. Tako bo drevi v festivalni dvorani koncert Slovenske filharmonije. Še posebno svečano pa bo na Bledu jutri, ko bo od 16. ure naprej promenadni koncert v Zdraviliškem parku, ob 18. uri pa nastop godbe in mažoretki po blejskih ulicah. Ob 19. uri bo pred Park hotelom modna revija, ob 21. uri pa se bo začela Blejska noč s prižiganjem luč na jezeru in velikim ognjemetom ob 22. uri. Jutri in v nedeljo bosta tudi turnir golfa in tenisa.

V Kokri praznujejo

Kokra — Ob 44—letnici požiga Kokre in streljanja talcev bo v nedeljo, 20. julija, ob 10. uri pred glavnim spomenikom v Kokri slovesnost v počastitev kranjskega krajevnega praznika. V programu bodo nastopili mladinci in oktet upokojencev iz Kranja. Krajevna skupnost vabi krajane in borce, ki so bili med vojno na območju današnje krajevne skupnosti Kokra, da se udeležijo svečanosti. Že drevi ob 19. uri pa bo v prostorih družbenopolitičnih organizacij v počastitev praznika in dneva vstaje slavnostna seja sveta KS in družbenopolitičnih organizacij.

Praznik v Kovorju

Kovor — Drevi ob 20. uri bodo v prostorih osnovne šole v Kovorju svečano proslavili praznik krajevne skupnosti. Po pregledu dela v krajevni skupnosti bodo poleg učencev nastopali še citraši iz Tržiča in recitatorka Marina Bohinc.

Prireditve v KS Hrušica

Hrušica — 27. julij je praznik krajevne skupnosti Hrušica v jeseniški občini. Že jutri je na programu srečanje borcev, članov ZRVS in mladine, v ponedeljek 21. julija bo tekmovanje v namiznem tenisu, v torek 22. julija pa strelsko tekmovanje. Osrednje praznovanje pa bo prihodnjo soboto, 26. julija, ko bo dopoldne nogometni turnir, popoldne pa gasilska vaja in nastop pihalnega orkestra Jeseniških železničarjev.

J. R.

Srečanje v Kamniški Bistrici

Kamniška Bistrica — V soboto, 19. julija, ob 16. uri bo pri domu v Kamniški Bistrici spet tradicionalno srečanje izseljencev in zdomcev. Prireja ga podružnica Izseljenske matice Slovenije Domžale Kamnik. Za srečanje pripravljajo tokrat tudi bogat kulturni program. Prireditelji še posebej vabijo izseljence in zdomce. Na prijeten izlet so vabljeni tudi vsi drugi obiskovalci.

J. R.

Odkrili so spominsko ploščo

Jesenice — Ob prazniku krajevnih skupnosti Mirka Roglja-Petka, Staneta Bolka in Cirila Tavčarja na Jesenicah so na Parkljevi domačiji v jeseniških rovtih odkrili spominsko ploščo. V domačiji pri kmetu Blažu Klinaru so se na mreč julija 1941 k oboroženi vstaji zbrali člani prve partizanske skupine s Plavža. Na slovesnosti ob odkritju spominske plošče je govoril Mirko Frankič-Tilen, edini preživelni član takratne skupine. Za praznike krajevnih skupnosti so organizirali tudi pohod mimo partizanskih spomenikov.

J. R.

Gasilci zbirajo prispevke

Mavčiče — Gasilsko društvo Mavčiče bo 17. avgusta svečano prevzelo nov gasilski kombi. Po tem pa bo društvo pripravilo veselico s srečelovom, z izkuškom te prireditve bodo plačali kredite, preostanek denarja pa namenili za vzdrževanje vozneg parka in opreme. Društvo se je s prošnjo za prispevke za sklad srečelova obrnilo na več naslovov. Prosijo za prispevke v blagu ali denarju. Številka žiro računa je 51500-678-96097.

Na Savi so praznovani

Jesenice — Krajevna skupnost Sava na Jesenicah je praznovala krajevni praznik. Ob tej priložnosti so pripravili vrsto prireditiv. V četrtek, 10. julija, je bilo otroško zabavno popoldne v vrtcu Julke Pibernik, v petek, 11. julija, pa turnir v malem nogometu, balinanje, strelsko tekmovanje in šahovski turnir. Ogledali so si razstavo Ive Šubica in se zbrali na slavnostni seji. V soboto so krenili na tradicionalni pohod na Pristavo, pokroviteljstvo nad praznovanjem pa je prevzela Železarna.

D. S.

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

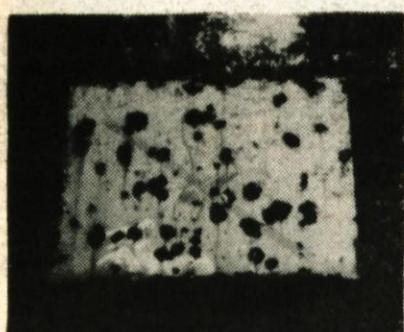
Poštarjem v opomin in premislek

»Na Gorenjku na Pokljuki je okrog 140 osevitelčenih počitniških hiš in domov. Vendar takoj, sredi Triglavskega parka, 40 let po vojni, še vedno ostajamo nerazviti, saj smo brez pismoneže in javne telefonske govoril-

nice. Zakaj pošta Bled ne dostavlja poštnih pošiljek na Gorenjku v roke. Hotelski uslužnenci in gostinci tukaj ne morejo biti poštarji. Tako pa se zdaj dogaja, da dobivamo telegrama tudi po šestih do osmih dneh, pa tudi mariskatera pošta se na tak način zgubi. Menim, da je pošta zakonito dolžna vsako poštno pošiljko sproti in po najkrajši poti brez zadrževanja (ali celo kakšne vmesne »cenzure«) dostavljati naslovljencem v roke. Saj so vsa pota pri nas večinoma prevozna.

Ko sem bil pred vojno upravitelj šole na Koprivniku, še ni bilo ceste iz Bohinja preko Koprivnika in Gorjuš ter Mrzlega studenca na Pokljuko. Pa vendar je takrat pismenošča trikrat na teden prinesel pošto iz Bohinjske Bistrice. V slabem vremenu pa je zagotovo prišel dvakrat. Vsem naslovljencem je dostavljalo pošto v roke, naredil pa je tudi po 20 kilometrov. Po še tole: iz Bohinjske Bistrice bi bila po bližnjici preko Koprivnika na Gorenjek dostava za dobrih deset kilometrov bližja. Ker pa s Koprivniku na Gorenjek pozimi sneg ne plužijo, pot iz Bohinja preko Mrzlega studenca na Gorenjek ni nič daljša kot z Bledom.«

Rimogob

KAJ JE TO? — Težko je ugantiti, kaj. No, ne mučite se predolgo. To je pločevinska tabla s prečrtanim encijonom, češ, da ga je prepovedano nabirati. Tabla stoji v Dragi. Upam, da se je vendarle kdo usmilil, in jo prebarval ali pa vsaj odstranil, da ne bo delala sramote lepi novi tabli tam zraven, ki vabi na Roček. — D. Dolenc

Krajevna skupnost Tunjice — soseda Šenturske gore

Na prosveti tako kot nekdaj

Tunjice, 18. julija — »Konec aprila smo se lotili velike akcije, da do devetih domaćij, precej oddaljenih druga od druge napeljemo vodovod. Vsaka domaćija je dala svoj prispev takoj kot nekdaj, ko so vsi sodelovali pri pripravah iger na prostem Miklove Zale in Domna« pravi Ivan Nograšek, predsednik sveta in Valentin Zabavnik, predsednik skupščine krajevne skupnosti.

Ko smo pred kakšnim mesecem dobili v uredništvo povabilo, da obiščemo Tunjice, kaj več kot to, da ta krajevna skupnost leži v kamniški občini, nismo razmišljali. Med nedavnim obiskom pa sta predsednik sveta Ivan Nograšek in predsednik skupščine krajevne skupnosti Valentin Zabavnik še posebej poudarila, da tod živijo še pravi Gorenjeni.

»Po površini je naša krajevna skupnost med največjimi v občini. Smo precej visoko in na devetih kvadratnih kilometrih površine. 13 domaćij ima naša krajevna skupnost in preko 530 prebivalcev. Nekatere so precej razmetane po hribovitem predelu. Sicer pa sestavlja našo krajevno skupnost naselja Tunjice, Tunjška Mlaka, Košiše in Laniše. Naši sosedi sta tudi krajevna skupnost Šenturska gora in Zalog v kranjski občini. Posebno mladinci, ki so pri nas zelo delavni, sodelujejo s sosednjo krajevno skupnostjo Šenturska gora. Sicer pa mejimo še s krajevnima skupnostima Kamniška Bistrica, Komenda, Križ in Podgorje.« sta razlagala Ivan Nograšek in Valentin Zabavnik.

Za Tunjice je že nekdaj veljalo, da so tod živila brhka dekleta. Še danes marsikdo, če beseda nanese na Tunjice reče: »Aha, v Tunjice po punc.« Pa še po nečem je bil pred vojno poznan tukaj. Tod so krajanji pod vodstvom zavzete učiteljice Ive Justin

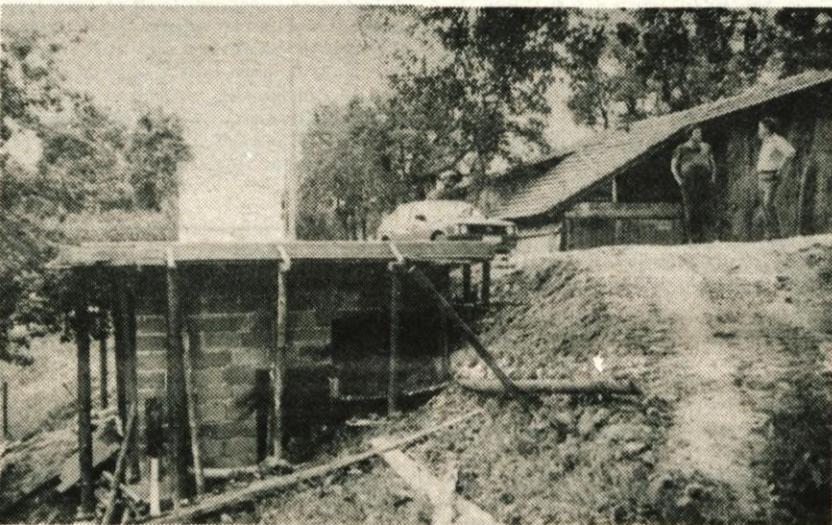

Valentin Zabavnik predsednik skupščine krajevne skupnosti

Ivan Nograšek, predsednik sveta krajevne skupnosti

večkrat na prostem uprizorili Miklove Zalo in Domna. Iz bližnjih in daljnih krajev Gorenjske so takrat hodili tja. Kasneje so nameravali tam zgraditi prosvetni dom, vendar je vojna namero preprečila. Še danes pa kraj, kjer so 1938. in 1939. leta igrali na prostem, pravijo Na prosveti. Zdaj v vodstvu krajevne skupnosti razmišljajo, da bi na tem kraju zgradili poslovilne vežice.

Za dovod vode do domaćij, ki ležijo precej visoko, so morali v prostovoljni akciji zgraditi tudi vodno postajo.

Trgovec Rajko Jalen je vzel v najem prodajalni v Studorju in Jereki

Zasebnih trgovin po vaseh je vse več

Studor, Jereka julija — V dveh bohinjskih vaseh so s prvim julijem dobili novega trgovca, ki bo izboljšal njihovo oskrbo.

v Studorju pa od enajstih do petnajstih.

Težko je, ker trgovin ob prevzemu nisem mogel za nekaj dni zapreti, saj jih tako veliko lažje uredil in pripravil za nov način prodaje. Upam, da se bodo ljudje navadili in da bom kmalu spoznal njihove potrebe. Tako bo delo steklo, vaščani bodo zadovoljni, jaz pa bom delo lahko opravljal sam, kajti v teh začetnih težavah mi pomaga žena, ki je sicer zaposlena kot vzgojiteljica.«

Ali razmišljate o tem, da bi vzel v najem še kakšno vaško trgovino?«

»Najprej moramo počakati, da bom

videl, kako mi bo uspelo v teh dveh potem bom pa razmišljaj o razširitvji.«

D. Gorthar

Blejska noč
Ognjemet z blejskega gradu

Bled, 18. julija — Organizatorji so po osmih letih spet pripravili z blejskega gradu slap ognjemeta.

Jutri, 19. julija, pričakujemo na Bledu okoli 40.000 obiskovalcev od vseporovsod, saj so pripravljeni turistični delavci spet dobro pripravili tradicionalno blejsko noč z ognjemetom z blejskega gradu. Že vsa leta doslej je bil na ta dan Bled zaseden do zadnjega kotička, zato organizatorji tudi letos pripravljajo, da obiskovalci pridejo na Bled pravočasno in si pošteče parkirni prostor na Bledu ali v okolici.

Kaj bo z Završnico?

Zirovnica — Turistično društvo Žirovnica si prizadeva, da bi lepo dolino Završnice primerno uredili in da bi služila svojemu namenu. Zdaj poleti prihaja do obiskovalci, pečejo na raznijih, za seboj pa puščajo gore odpadkov. Tudi trim steza je ostala zapuščena, saj za tovrstno rekreacijo ni več zanimanja. Septembra bo v dolini Završnice živinorejski bal, Žirovčani pa razmišljajo o tem, da bi v prihodnje morda tu uredili kamp.

D. S.

Letošnja blejska noč, ki je posvečena dnevu vstaje in krajevnemu prazniku Bleda, se bo začela že ob 16. uri s promenadnim koncertom godbe na pihala z Gorij. Ob jezeru, na cesti pod hotelom Park, bodo postavili petnajst stojnic, na katerih bodo ponujali hrano in pičajo iz hotelskih hiš. Hotelirji pravijo, da bo ponudba pestrata, izvirna, z nekaj

prav posrečenimi kulinaričnimi sebnostmi in sploh ne predraga. Ter hotela bo oživel: nastopila bo plesna skupina, zaigrala pihalna godba milice iz Ljubljane, po terenu se bodo spreholide manekenke in varne UTOK iz Kamnika. Ob 20. uru bosta igrali dve glasbeni skupini narodno in zabavno glasbo.

Ob 21. uru bodo ob spremljavi puburic na jezersko gladino spustili tudi tisoče svetlečih jajčnih lupin, ki so že leta in leta posebnost blejske poletne noči. Nad jezerom bo ves večer lebel balon z napisom Bled.

Ob 22. uru se bo z blejskega gradu začel ognjemet. Po osmih letih bodo turisti in drugi obiskovalci spet lahko občudovali pravi slap z gradu ob drobnih in učinkovitih popestritvah.

Vsi blejski lokalni bodo v sobotu odprtji pozno v noč, tja do 2. ure zjutra.

D. S.

Oblikovalka vitraja Silva Jovanovič

OBARVANA SVETLOBA

Radovljica — Ce smo včasih vitraj — slikana okna lahko občudovali le v visokih barvastih oknih katedral, se zdaj ta lepa umetnost na najrazličnejših predmetih — od ogledal, svetilk, predelnih sten in drugega — seli tudi v sodobno opremo stanovanj, lokalov.

Ko so lani pri Mladinski knjigi v Ljubljani postavili na police nekaj steklenih svetilk Silve Jovanovičeve iz Radovljice, so jih praktično prodali »še tople«. Vendar pa izdelovanje svetilk, ogledal, predelnih sten in drugih predmetov, ki zaradi svoje posebnosti sodijo v področje uporabne umetnosti, pri nas ni nekaj posebnega novega. Vitraj res srečujemo dokaj redko, vendar pa spet ne toliko, da bi ljubitelji te vrste oblikovanja v steklu morali vzduhovati ob listanju tujih katalogov. V zadnjem času se je tudi pri nas pojavilo nekaj oblikovalcev, ki jim tehnika vitraja, spajanje krhkega barvastega stekla s kovino v najrazličnejše oblike, ni nekaj neznanega.

Jovanovičeva, ki se sicer ukvarja s sitotiskom, se je v tiffany tehniki izpopolnjevala na tečajih v sosednji Avstriji. Najprej se je preizkusila v izdelovanju rastlinjakov, kmalu pa so jo zamikala tudi zahtevnejše oblike. »Najraje se ukvarjam z izdelovanjem svetilk. Iz opalescentnega in kolorcentnega stekla izdelam obod svetilke, stojalo, ki je prav tako unikatni izdelek umetnega kovaštva, pa je de do Petra Koserja iz Radovljice.«

Navedez krhki predmeti iz ročno valjanega in ročno barvanega stekla, ki ga pri nas žal ne izdelujemo, zažive v polni lepoti le, kadar skoznje proseva svetloba — sončna ali umetna. Če so ljudi nekoč lahko občudovali lepoto vitrajev le v visokih oknih

katedral, so le redki lahko manjša, a prav tako barvita stekla vstavljalih tudib v okna svojih hiš. Zdaj se ta uporabna lepota vse bolj seli tudi v sodobni dom, čeprav žal res ni mogoče govoriti o tem, da so danes vitraji že dostopni za vsak žep.

Sonja Jovanovič ima veliko načrtov. Najblizi je prav gotovo otvoritev razstave njenih izdelkov na blejskem otoku. Za razstavo ima že pripravljeno zbirko svetilk v Tiffany tehniki. Vendar pa se je tako kot vsak oblikovalec tudi Jovanovičeva srečala z željo, da se preizkusi tudi v oblikova-

L. M.

nju, ki je ne le oddaljeno od stila predmetov značilnih za prelom stoljetja, pač pa tudi povsem sodobno in moderno. To so na primer svetilke sestavljene iz nekaj sto kosov stekla, sestavljane s potrebitljivo ustvarjalnostjo in občutkom za razpon barv.

»Dveh svetilk ne naredim enakih, vse morajo biti unikatne, sicer nisem zadovoljna. Zamisli je veliko, rada bi jih v nekaj mesecih uresničila. Na letošnjo razstavo domače in umetne obrti v Slovenj Gradec nisem poslala svojih izdelkov zaradi bolezni, na slednje pa ne nameravam izputiti.«

L. M.

Festival IDRIART

PROGRAMSKI USPEH

Bled, julija — Otvoritveni koncert je pripadel soustanovitelju in glavnemu pobudniku Festivala violinistu Mihi Pogačniku, ki je na dveh zaporednih koncertih v cerkvi na Blejskem otoku igral skupaj s čembalistom Leom Kraemerjem.

Izvrstna violinista pripravljenost za Bachovo glasbo ter glasbena sugestivnost sta ponovno dokazali, da ta slovenski violinist z vsemi izjemnimi musicalnimi zasnovami preprosto in popolnoma obvlada brano glasbeno tvari. Pogačnikova in Kraemerjeva igra pa sta hkrati utrdili lansko leto obujeve v posebno pozornost glasbenim velikanom, kot so bili Bach, Haenmel in D. Scarlatti, ki smo jih še posebej častili v okviru evropskega leta glasbe. Pogačnik nadaljuje svoje dobrane poustvarjalne glasbene dosežke prav na tem področju — v baročni glasbeni zapuščini. Kar dvakrat zapored prepolna otoška cerkev pa je s hvalejno publiko in nagovorom Mihe Pogačnika že dala slutti in skorajšnjem programskem uspehu letosnjega blejskega dela Festivala IDRIART.

Po predavanjih, nastopu Folklorne skupine Lado, predstavi evritične gledališke skupine Ashadow, Shakespearevem Kralju Learu in izvedbi slovenskega Chrysalis Theatra iz Londona

so na sredinem dopoldanskem koncertu v Festivalni dvorani na Bledu nastopili holandska sopranistka NELLY VAN DER SPEK, pianistka iz Nove Zelandije DIEDRE IRONS in mešani pevski zbor NIJMEEGSE OPERA STUDIO CHOR iz Nizozemske. Na sporednu sta bila dva samospevna ciklus: najprej Hectorja Berlioza Les Nuits d'ete (Theophile Gautier, šest pesmi), nato pa še Gioacchino Rossinija La Regata Veneziana (Carlo Pepoli, tri pesmi); vmes pa so isti izvajalci izvedli še moderno vokalno instrumentalno delo francoskega skladatelja 20. stoletja Francisca Poulenca Stabat Mater za sopran solo, mešani zbor in klavir. Vendar vsi izvajalci celotnemu programu niso bili dorasli. Dokaz je tudi izvedba Poulenove Stabat Mater pod vodstvom dirigenta oziroma zborovodje FRANKA DEIMANA, ki ni bil dovolj pozoren pri interpretaciji zborovskega zvoka. Edina svetlejša točka te glasbeni matineje je bila prav gotovo novoze-

landska pianistka Irons, ki je blestela tudi na večernem koncertu, ko je z dirigentom LEONOM KRAMERJEM in KOMORNIM ORKESTROM iz Ljubljane (SLOVENSKA FILHARMONIJA) izvedla zanimivo Mozartovo koncertno delo za klavir in orkester — Klavirski koncert št. 9 v Es-duru; KV 271. Umetnica ga je v zahtevnih dvogovorih z orkestrom ter številnih solističnih pasazah klub očitnim težavam z instrumentom izpeljala v pravem mozartovskem duhu. Ansambel z dirigentom ji je bil v močno oporo, medtem ko se isti izvajalci z uvodno točko — priredbo Bachovih ricercarov, fug, kanonov in triosonat pod skupnim imenom GLASBENA ŽRTEV (BWV 1079) niso izkazali. Glasba sama ni preveč zanimiva, je takoreč programski »kiks« letosnjega Festivala IDRIART, žal mi je le dirigenta Kraemerja in tudi odičnih izvajalcev — LJUBLJANSKEGA KOMORNEGA ORKESTRA.

FRANC KRIŽNAR

Potem ko je konec preteklega leta izšla Ukana IV, v kateri se je pisatelj v nekakšnem loku izognil osebam, ki jih je opisoval v svojih prejšnjih knjigah, se z Ukano V znova loteva vojne zgodb, kot jo je začel plesi že v prvi knjigi; v Ukani V se zaključuje zgodba majorja Wolfa in nekaterih drugih oseb, katerih usode se prepletajo že v vseh prejšnjih knjigah. V več nadaljevanjih bomo objavili nekaj odlokov iz še neobjavljenega romana, ki bo izšel letos v jeseni.

»To bo morda držalo, trofeja pa je vseeno veličastna,« je vztrajal Erich.

»Saj trofeja ni vse, bistvo je lov. Slišal pa sem, da jih ne dajo za odstrel, tudi za veliki denar ne.«

»Dajo, Helmuth, toda ne vsakemu.«

Creda je izginila. Sedli so v avtomobil in se naglo spuščali. Odigrinjala se je zavesa spomina. V dolini onkrat reke so zagledali visoko planoto mizaste oblike, ki se je razprostirala od predgore visokih gora vse do gricjeva na vzhodu — kot Jelovica. V Wolfovah spominih je ležala kot mora kot žival pripljena na človeka, ki se ne zgane in se duši. V teh gozdovih so izginjali njegovi nasprotviki, od tod so se tudi pojavit, včasih brigada in tudi divizija. Iz teh gozdov je prihajal Tonček s svojimi vosovci, Jelovčan in tudi Nestor se je skrival v teh pobočjih.

Peljali so se mimo globeli, kjer je partizanska zaseda pokosila stotnika von Grafa in začgal vozilo. Umrl je namesto njega. Kakšen usoden slučaj. Če je zamišljal, je videl njegov krvavi in ožgani obraz, osteklene oči, obrnjene k sivemu nebnu. Več kot dve desetletji je minilo, pa je bil spomin tako svež, kot bi se zgodilo včeraj. Čutil je potrebo, da bi se izpovedal vsaj Erichu, toda mlada, zaupljiva Inge, ki je večkrat dejala, da ne bi mogla objemati in ljubiti ubijalca, je bila ovira, da je moral mol-

čati in se pretvarjati. Prepustil se je, da so ga spomini prepričljali kakor kalna voda. Preveč jih je bilo, da bi jih lahko urenil in prihajali so nenadoma. Začutil je, da mora človek vse stvari preživeti še enkrat, šele potem se sprostijo zablokirane energije strahov in tesnobe, ki so se pogregnile v navidezno pozabovo. Če je že začetek tako težak, bo konec toliko lažji. Kar človek začne, mora speljati do konca, po tem se veliki ljudje razlikujejo od majhnih, tistih s premalo energije, ki vse začno in ničesar ne dokončajo.

Naselili so se v Grand hotelu, najboljšem tlik ob jezerski obali. Tradicija solidne poslovnosti je bila še vedno prisotna. Pred vojno so jo uveljavili de-narni mogotci vsega sveta, diplomati, državniki, ljudje znanih imen, svetovni potnik, lepe ženske, skratka gosti, ki so imeli ne le dovolj denarja, temveč so ga znali tudi zapravljati.

Pozdravil jih je direktor, visok, uglajen moški, z osivelimi zališci, z dovršeno nemščino. Spomnil se ga je. Vedel je, da je začel kariero kot natakar v hotelu, preživel lastnike in mnoge goste, in postal poveljujoči v tej ladji vsevrstnih uslug.

Ko so oddali prtljago po sobah, so se vrnili v salon, ki je bil polkrožen, obrnjen proti zapadni jezerski gladini z otokom in cerkvijo, potopljjen v zeleno

KRANJ — V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar France Be-ster in Bernd Hubert Romankiewitz.

RADOVLJICA — Do 20. julija je še odprta fotografksa razstava Franca Sluge v pasaži radovljiske graščine.

JESENICE — Danes ob 18. uri odpriajo v razstavnem salonu Dolik razstavo slik Jožeta Krambergerja iz Slovenj Gradca.

TRZIC — V paviljonu NOB razstavlja kolorirane risbe, olja na kartonu, platnu in steklu Zlatko Kapust iz Ljubljane. Razstava je odprta do 26. julija vsak dan, razen ponedeljka, med 17. in 19. uro.

BLED — V Festivalni dvorani je še do 25. julija odprta razstava slik akad. slikarke Alenke Kham-Pičman. Razstava je odprta vsak dan, razen ponedeljka, ob 15. do 19. ure.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji na Loškem gradu razstavlja svoja dela akad. slikarka Erika Marija Bajuk, izseljenka iz ZDA. Razstava bo odprta še do 28. julija, vsak dan od 9. do 18. ure, razen ponedeljka.

JESENICE — Do 26. julija v galeriji Kosove graščine razstavlja Damjan Jensterle. Galerija je odprta vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, razen sobote popoldan, nedelje in ponedeljka.

KRANJSKA GORA — V galeriji Čevdru razstavlja svoja dela akad. slikar Andrej Jemc.

KRANJ — V Kavki je na ogled razstava del oblikovalke Helene Šajn.

ŽELEZNICKI — V razstavnem salonu Alpes razstavlja slikar Vinko Hlebš.

RADOVLJICA — Čebelarski muzej in Linhartova soba sta odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Sivčeva hiša je v času razstav odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Muzej talcev v Begunjah je odprt vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure in od 15. do 18. ure.

Muzej Tomaža Godca v Boh. Bistrici je odprt ob sredah, sobotah, in nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 16. ure.

Finžgarjeva rojstna hiša v Doslovčah je odprta od 9.30 do 13., ob nedeljah od 12. do 16. ure, v sobotah pa je zaprta.

TRŽIČ — Zbirke v tržiškem muzeju so na ogled v torek, sredo, četrtek in petek med 10. in 18. uro, ob sobotah in nedeljah med 14. in 19. uro, v ponedeljek je zaprta.

ŠKOFJA LOKA — Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, 9. do 18. ure.

BLED — V Festivalni dvorani je še do 24. julija odprta razstava dokumentov in fotodokumentacije NOB in Triglav — gora simbol. Razstava je odprta vsak dan od 15. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 19. ure.

PULJ 86

Pulj — Včeraj se je s svečano otvoritvijo v puljski arenai začel letosnji že 33. festival jugoslovenskega igranega filma. Tokrat je slovenska filmska bera znova kar velika. Trije filmi od petih, kolikor jih zmore letosnja slovenska filmska produkcija, so se filmskemu občinstvu že predstavili. Med njimi tudi Christophorus, režiserja Andreja Mlakarja, ki bo po Grand prixu na mednarodnem festivalu v Strasbourg preizkusil svojo vrednost tudi pred puljskim občinstvom. Tudi Poletje v školki je delo filmskega začetnika, režiserja Tuga Štiglica, ki je že doslej polnil slovenske kinematografe. Ob Duletičevem Doktorju, ki so ga tudi že vrteli na tem domačem filmu v Celju, pa bodo prvič javno prikazali dva nova slovenska filma: Boštjana Hladnika Čas brez pravljic in pa filmski prvenec Antona Tomašiča Kormoran.

RAZSTAVA KOLAŽEV

Jesenice — V galeriji Kosove graščine razstavlja arhitekt, pesnik in glasbenik Damjan Jensterle. Z razstavo kolažev se je lotil povezovanja različnih umetniških izrazov in zvrsti. Združil je besedo, glasbo in sliko v vizuelno celoto. V njegovih kolažih posameznosti niso ostale osamljene, marveč so se stopile v popolno pomensko in likovno enotnost. Pri kolažih je namreč važnejša kombinatorika samih sredstev kot pa sredstva sama.

Podobno kot v umetnosti konkretizma mu likovne prve naredijo besedo bolj učinkovito in s tem v socialnem prostoru močnejšo. Razporeditev posameznih doživetij — časopisnih izrezov — po ploskvi je strogo kontrolirana, rationalno grajena, pa vendar prezeta z emotivnostjo. Slika dopoljuje sliko, beseda slika, nekje je barva nosilec razpoloženja, druge le močan dodatek. Posamezne slike postavlja v določene medsebojne odnose, vzpostavlja item črt, barv, predvsem pa pomenov. Njegovi kolaži ne nastajajo kot vnaprej zamišljen izdelek, temveč nastajajo sproti v ustvarjalnem procesu. Celoto nato brusi, uglešuje, odvzema, dodaja, tudi uniči, pa zopet sestavlja. Vsi deli slike morej nato svoje končne odnose med seboj in do celote. V svojih delih ne obupuje nad propadom tradicionalne in folklorne kulture, temveč iz nje črpa moč za ustvarjanje novih vrednot moderne dobe — z malce sarkazma. Zato moramo njegove lepljenke gledati, brati in jih razumeti kot celoto likov, vkomponiranih predmetov, oblik in barv.

Osterman-Keržan Slavica

ozadje. Pred njimi se je dvigala siva skala z mogočnim gradom in kopališčem ob obali. Tu sta z generalom posedala nešteto dni in se ob kavi ali vnu pogovarjala, gledala sta kako temne gozdovi, medtem ko je žar zahajajočega sonca še vedno blestel nad visoko belo goro, ki je gospodovala vsemu gorovju in prostranim gozdovom pod njim. Raj na zemlji, štiri leta so minila kot sanje. Vtisi tistega časa so se najgloblje zarezali v njegovo zavest. On je že takrat vedel, da je to bežna prihodnost. General pa je bil zaslepjen, ker je mislil, da bo trajalo večno.

Kdo ve, kdo ima sedaj v posesti vse najlepše vile okoli jezerja, ki so si jih že v letih prvih zmag med seboj razdelili nacisticisti vojaki. Človek obrača, bog obrne, se je spomnil pregovora, in si mislil — nič ni tako negotovega, kot je človeško življenje. Zgodovina je podivila.

»Vam je hotel všeč, gospod Helmuth?« se je sprenevedal Erich, ki je bil med vojno precej daleč

PRAV JE, DA VEMO

Sufle nam na mizi pred goсти ne bo upadel, če ga že med pečenjem pokrijemo z aluminijasto folijo.

Meso starejše divjačine bo mehkejše, če ga za nekaj dni vložimo v kisovo kvašo. Še bolje je, če ga zavijemo v krpo, navlaženo s kisom, da ohranimo hranilne snovi. Krpo vsak dan vlažimo.

Pogrete jedi niso zdrave, ker izgubijo veliko hranilnih snovi.

Krompir hrani največ kriptičnih sestavin, če ga kuhamo v sopari.

Ovrite ribe bodo bolj okusne, če jajcu za paniranje dodamo nekaj parmezana.

Kruh hrani v suhem in hladnem prostoru: poleti v plastičnih posodah — hladilniku, prepečenec in kekse pa v zaprtih posodah.

Velike umetnine so samo zato velike, ker so razumljive vsem.

Slika mora peti
Michelangelo

Slikar, ki ne dvomi, doseže malo.
Leonardo da Vinci

Prava umetnost ostane za vedno.
Beethoven

OSVEŽIMO SE

Pijača iz rabarbare

3/4 kg rabarbariných pečliv, 3 l vode, sok 2 limon, sladkorja po okusu.

Pečliv operemo, zrežemo na koščke in v pol litra vode kuhamo, da se razkuhajo. Pretlačimo jih, prilijemo še ostalo vodo. Primešamo limonin sok in toliko sladkorja, da je prijetno kislo. Ponudimo dobro ohlajeno. V hladilniku se v zaprtih stekelnicah drži hrnkaj dni.

Limonada s čajem

6 l vode, 1/2 kg sladkorja, 2 limoni narezani na rezine, 1 velika žlica ruskega čaja, približno pol kozarca vinskega ali sadnega kisa.

Vrelo vodo zlijemo na sladkor, narezano limono in čaj. Pokrito ustimo pol ure, nato precedimo. Prilijemo kis in zmešamo. Pijača nalijemo v steklenice in jih naslednji dan zapremo z zamaški. V osmih dneh je pijača dobrata pitje. Hraniti je moramo na hladnem in hitro porabiti.

ARNIKA — ZDRAVILO ZA RANE

V lekarinstvu se uporabljo cvetovi in tinctura arnike. V ljudskem zdravilstvu uporabljo tudi cvetče rastline ali samo podzemne dele. Arnika se uporablja predvsem za rane. Že stari mojster Kneipp je jo hvalil: »Arnikovo tincturo imam za prvo zdravilo pri ranah in je zaradi tega ne more dovolj pripričati!« Arnika ne pomirja samo bolečine, ampak tudi zelo pospešuje celjenje ran, posebno pri starih vboedinah ali ranah, ki so nastale pri udarcu.

Prav tako uspešno uporabljo tincturo za obkladke pri zmečkaninah, zlomih ih izvinah. Ker vsebuje tinctura eterično olje, lahko obkladki povzročijo draženje in vnetje kože. Zato bodimo pri tincturnih obkladkih previdni in jih ne dajamo prepogosto. Tincturo razredčimo z 2 deloma prekuhanem hladnem vodo.

Obkladki z razredčeno tincturo ali nežni polivi učinkujejo zelo ugodno pri abscesih, tvorih, zanohnicah, vnetih mezgovnicah po okuženih ranah, da, celo pri vnetih odvodnicah. Zbiralni in razkuževalni učinček je pripisati pravkar omenjenemu teričnemu olju, pa tudi čreslovini, ki jo vsebuje cvet.

Za čiščenje ran mešamo 2 do 4 polne velike žlice arnikove tincture s 1/2 do 1 litrom prekuhanem vodo, odvisno od velikosti rane. Mešanica 20 g tincture in 20 g destilirane vode hitro odpravi možganske in kožne krvavitve.

Notranjo uporabo arnikovega čaja ali tincture (5 do 10 kapljic v nekaj vodi) priporočajo kot dražilo pri motnjah krvnega obtoka zaradi slabosti srčne mišice, pa tudi pri napadih omedlevice. V majhnih količinah, širi arnika krvne žile, pomirja krčke in ureja krvni obtok. Pri napajenju koronarnih žil, pri žilnih krčih, slabih prekravljivosti srca zelo priporočajo notranjo uporabo arnike; vendar sme to predpisati samo zdravnik. Strogo se je treba držati navodil! Prekoračitev količine ki jo je predpisal zdravnik, lahko povzroči želodčne krčke, težko požiranje, siljenje na blato, driske, glavobol, celo srce lahko odpove.

Uporaba v ljudskem zdravilstvu

V ljudskem zdravilstvu je arnika kot zdravilna rastlina na prvem mestu. Je zdravilo za odprte rane, krvavitve, poškodbe vseh vrst. V resnici je pravo domače zdravilo tudi v najbolj oddaljeni gorski kmečki hiši, ne samo za ljudi ampak tudi za živino.

V ljudskem zdravilstvu velja tako imenovan arnikin cvet kot odlično vtiralno pri revmatičnih težavah, predvsem pri mišičnih bolečinah.

Notranje raje jemljejo arnike, da bi se obvarovali gripe.

Dobro v prah stolčeno korenino, 4 do 8 g, zmešamo v kozarico vina in popijemo, tako da pomirimo trebušne krče in grizo.

Arnika učinkuje proti strupom in jo priporočajo pri zastrupitvi z gobami.

Tudi v ljudskem zdravilstvu svare pred preobilno uporabo, posebno pri razburjanju in razdraženju ne priporočajo uporabljati arnike.

Uporaba v živinozdravstvu: Posušeno in v prah zdrobljeno rastlino dajejo živini, če noče žreti ali če se nagiblje k črevesnim krčem, razredčeno tincturo pa uporabljajo za snaženje in zdravljenje ran.

In še to: Pri arniki se največ uporabljajo cvetči koški, redkeje vsa zel, nabранa v času cvetenja, največkrat tudi nabirajo podzemne dele rastline; izkopati jo je treba pred cvetenjem ali pozno jeseni. Nabranim cvetočim koškom odstranimo zeleno ovojne liste in del cvetišča in jih hitro posušimo na soncu. Posušene dele rastline je treba hraniti v temnih prostorih.

TUDI MED POČITNICAMI OTROCI ZBOLEVAVO

Med počitnicami prihaja v šolski dispanzer veliko otrok s poškodbami dobljenimi pri igri, športu, vožnji s kolesom, z motorjem. Rane, zlomi, zvini, opekline so na dnevnem redu, vendar pa opažamo, da nam šolarji marskajo tudi brez potrebe polnijo čakalnice, saj za vsako prasko tudi ni treba hoditi k zdravniku!

Manjše ranice in odgrvine mirne duše speremo kar doma, umijemo z milom in vodo, razkužimo z alkoholom in obvezemo. Rane, ki so potrebne šivanja, pa morajo biti oskrbljene prvič šest ur po poškodbi. Na malo zviten sklep položimo obkladek in počakamo, da se bolečina umiri. Če ne popusti ali se poveča, gremo k zdravniku. Pri opeklini je najboljša prva pomoč potapljanje opečenega mesta za dvajset minut v hladno vodo. Hlajenje opekline pod curkom tekoče vode je včasih bolče. Potem opeklini pokrijemo s sterilno gazo ali prelakano belo krpo in se z zdravnikom posvetujemo o nadalnjem zdravljenju.

Poleti je več gnojnih okužb kože, posebno turov in pa prisadnih pikov, ki se hitro spremene v gnojne kraste ter se nagnijo širijo po vsem telesu. To preprečimo, če že prvo gnojno pikko takoj otremo z alkoholom in pokrijemo z obližem, da se okužba z dotikom prstov ali s perilom ne prenaša dalje. Če pa ima otrok že več gnojnih krast, ga okopljemo v raztopini hidpermangan, da se kraste odstranimo. Bolno mesto namažemo z antibiotično mastjo in natančno pokrijemo. Postopek je treba ponavljati vsak dan in koža se hitro očisti.

Po pikih žuželk, na primer čebele, ose, strupene muhe, mestno vboda rado srbeče ali boleče oteče. Navadno otekli na slednji dan se naraste, kar starše prestraši in pripeljejo otroka v ambulanto. Te omenjene reakcije po piku so navadno neškodljive, čeprav neprijetne, nevarne pa so sprememb splošnega stanja takoj ali prve ure po piku. Takojšnja zdravniška pomoč je potrebna, če postane pičenem slab, če ga duši ali ga trese mrzlica. Resno stanje je alergični šok. Vsa, kdo, ki je premočno občutljiv na pike žuželk, bi se moral začeti zdraviti v alergološki ambulanti.

Poletje spremjamajo tudi številnejše prebavne motnje v obliki drisk, bruhanja, bolečin v trebuhi. Vzroki so različni. V vročini se hrana prej pokvari, tudi če jo hranimo v hladilniku. Staré konzerve, predolgod odprt pašteta, stara hrenovka, sparjen na salama in še marsikaj pokvari želodec. Naše reke, potoki in celo studenci niso več pitni, zato pazimo, kaj pijejo otroci na izletih.

Še vse preveč je tudi črevesnih infekcij, na primer paratifusa in krvave grize. Bacile izločajo tako bolniki kot tudi tudi zdrave osebe, kliconski. Če se ti ljude ne vedo po pravilih higieni, na primer po uporabi straničca, prenašajo z umazanimi rokami klice na živila in s tem na zdrave ljudi.

Pri vsaki resnejši driski zato pošiljamo blato na bakteriološko preiskavo. Bolnina, ki je drisko prebolelo ali kliconsko proglašimo za zdravega in neškodljivega okolici šele takrat, ko v njegovem blatu trikrat zapored ni več najti bolezenskih klic.

dr. Helena Valič

KRANJ NA PRELOMU STOLETJA — Če ne bi bilo vodnjaka, bi bil skoraj devetdeset let star pogled na nekdanji kranjski Glavni trg skoraj enak današnjemu.

Zbiranje starih razglednic

Zgovorne slike minulega časa

Kranj, julija — Kdor zbira stare razglednice, vedno upa, da ponekje še niso docela pospravili starine s podstrešja. V Kranju je kakih petnajst resnih zbirateljev razglednic, med njimi tudi Rado Kokalj, znan zbiratelj starih glasbil in drugih predmetov.

Na razglednici, čezno je čas že položil svojo patino, piše: pogled proti Ljubljalu z restavracije Bellvue, Šmarjetna gora, Kranj. Tudi Šmarjetna je očitno imela svoje lepše čase! In spet na drugi razglednici sama ravnila, nikjer noben stavb, tja do Karavank sami njive in zaplate gozda: ne, čisto majhna se vidi gostilna Krona in nekaj daje proti vzhodu se sredi ravnine dviga vodovodni stolp. Fotografija je pač še iz časov, ko se je Kranjsko polje še raztezalo tja do Primskovega in Kokrice, ko še niso poznali blokovne gradnje in avtocest, ko njive še niso posejali in individualno gradnjo.

Pa blejska železniška postaja — le-te ničke več ne fotografira za razglednice in s Koprivnika nič več ne pošiljajo razglednic s kipom Valentina Vodnika, ki je tam gori nekaj časa služboval. Ali pa futuristična razglednica Ljubljane z datumom 1906, s katere grozi strašna prometna vizija

ja bodočega velemesta z leteličimi stroji in nadzemno železnicami, neke nad nebottičniki ...

Vznemirljivo vsekakor, če ni že poučno takole prebiranje starih razglednic, ki znajo obudit v nas nostalgijo za minulim, za nekdanjo pokrajino, ki je zdaj drugačna, za utrip mest, naselij, vasi, ki je minil. Skratka, listanje starega albuma na deževno popoldne ni le preganjanje dolgočasa, pač pa več — zadnje čase je vse več zbirateljev starih razglednic, le-te pa vse manj.

»Kakšna se še vedno najde tu pa tam,« pravi Rado Kokalj, eden od kranjskih zbirateljev, ki ob svojih petih ali šestih albumih in drugih škatlah še nerazporejenih razglednic pravi, da sploh nima velike zbirke.

»Najhuje je zbiratelju, ko mu nekdo reče, da so pred pol leta pospravili doma in staro šaro — pa so bile res neke razglednice še zraven — enostavno poku-

ri. Sam ima zbirko razglednic iz Moravske fare, od koder sem doma, pa razglednice Kranja, Gorenjske in Slovenije.«

Se posebej iskan pa so v zadnjih letih razglednice, ki so jih izdali po motivih Maksa Gasparija. Menda je kar okoli 400 slik predvsem z etnografsko vsebino prenesenih na razglednice, med katerimi so se posebej redke in iskane tiste z vojaško tematiko.

»Te razglednice zdaj ponovno tiskajo, toda zbirateljska vnema pač velja tistim najstarejšim, ki so izhajale pred petdesetimi, sedemdesetimi leti. Največjo zbirko starih Gasparijevih razglednic ima neki Velenčan. Včasih se tudi kaj še najde na boljšem trgu, res pa je, da vse redkeje. Tudi zato ima zbiranje razglednic svoj čar. Če bi bilo takih razglednic — sam zbiram tudi stare voščilnice — na kupe, prav gotovo ne bi bilo to nič zanimivega.«

L. M.

za vse zbiratelje, ki so pospravili razglednice s podstrešja. Včasih je zbiratelju, ko mu nekdo reče, da so pred pol leta pospravili doma in staro šaro — pa so bile res neke razglednice še zraven — enostavno poku-

ri. Sam ima zbirko razglednic iz Moravske fare, od koder sem doma, pa razglednice Kranja, Gorenjske in Slovenije.«

Se posebej iskan pa so v zadnjih letih razglednice, ki so jih izdali po motivih Maksa Gasparija. Menda je kar okoli 400 slik predvsem z etnografsko vsebino prenesenih na razglednice, med katerimi so se posebej redke in iskane tiste z vojaško tematiko.

»Te razglednice zdaj ponovno tiskajo, toda zbirateljska vnema pač velja tistim najstarejšim, ki so izhajale pred petdesetimi, sedemdesetimi leti. Največjo zbirko starih Gasparijevih razglednic ima neki Velenčan. Včasih se tudi kaj še najde na boljšem trgu, res pa je, da vse redkeje. Tudi zato ima zbiranje razglednic svoj čar. Če bi bilo takih razglednic — sam zbiram tudi stare voščilnice — na kupe, prav gotovo ne bi bilo to nič zanimivega.«

Čeprav s palico, je še urnih nog. Sprehodi se do sosedov, poklepeta z njimi, tudi do bifeja na kopališču gre. Največ pa je sok. Zdravnik mu je samo vsak drugi dan dovolil malo žganja, ki mu dobro dene. Ka-

Kostanj je dobro medil

Ožbolt, julija — Malo naprej od zasebnega turizma Angele Markelj pri mrzlem studenčku v Ožboltu nad Zmincem, tik pred Sv. Barbaro, je pripeljal na pašo svojih 36 panje čebelj Lojze Zupanc iz Sp. Besednj.

Celih šestdeset let je delal v Šeširju. Od tam je šel 1960. leta v pokoj. Okroglih osemdeset tisočakov »penzije« dobi na mesec. S tem denarjem kar shaja. Kuha mu hčerka, kar je žena pred petimi leti umrla.

V prvi vojni je bil le tri meseca avstro-ogrski »soldat«. V Rusiji so ga ujeli, tri leta in pol držali v ujetništvu. V letih 1919/20 se je v vrstah generala Maistra bil za severno mejo.

Celih šestdeset let je bil član zelenih bratovščine. Zdaj je sin. Včasih je bilo težje priti v družino kot danes, pravi.

Še pred letom, dvema je pomagal pri okoliških kmetih. Zdaj ne več. Nikoli ni bil prav bolan, a vendarle so leta tu. Zadnjič ga je zdravnik poslal na pregled na Golnik. Eneden je bil tam, potem so ga »spodili.«

Čeprav s palico, je še urnih nog. Sprehodi se do sosedov, poklepeta z njimi, tudi do bife

TV SPORED

NEDELJA

20. julija

9.05 12.35 in 17.35 in 22.35 Teletekst RTV Ljubljana

9.20 Poročila

9.25 Živ žav: Risanke in Lučka, 4. del češko nemške nadaljevanke

10.15 Flipper, ponovitev 11. dela ameriške nanizanke

10.40 J. K. Martin: Kitajec v Scotland Yardu, 8. del angleške nadaljevanke

11.30 Folkart: Folklori ansambel Kuban

11.55 Propagandna oddaja

12.00 Ljudje in zemlja

12.30 Poročila

17.40 Poročila

17.45 Mož brez spomina, italijanski film

19.10 Risanka

19.20 Propagandna oddaja

19.24 TV nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.50 Vreme

19.53 Propagandna oddaja

20.00 A. Diklić - V. Bulajić: Veliki transport, 3. zadnji del nadaljevanke TV Novi Sad

TV nocoj in jutri

20.55 Propagandna oddaja

21.00 Jazz na ekranu: Julius Hemphill Jah Band, 1. oddaja

21.30 Premor

21.35 Športni pregled

22.05 PJ v veslanju, reportaža

22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora

22.30 Poročila

Opomba:

20.55-15/30 Madrid: SP v košarki (m) - tekma za 1/2 mesto

Oddajnik II. TV mreže

13.35 Test

13.50 Propagandna oddaja

13.55 Sarajevo: Tenis za Davišov pokal - SFRJ : ČSSR, (posamezniki), prenos (slov. kom.)

18.15 Izviri, dokumentarna oddaja

19.00 Zagreb: Vaterpolo za pokal Zagreba - SFRJ : SZ, prenos

20.00 Desetletje uničevanja: V pepelu pragozdov, 3. del angleške dokumentarne serije

20.50 Poročila

18.05 22.45 Teletekst RTV Ljubljana

18.20 Poročila

Spored za otroke: Smer Deveti otok, 3. del TV nadaljevanke

18.40 Na črko, na črko, 13. zadnji del nanizanke TV Beograd

19.10 Risanka

19.20 Propagandna oddaja

19.24 TV nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.45 Vreme

19.48 Propagandna oddaja

19.50 Franz von Suppe: Vskok, češkoslovaška baletna pantomima

20.25 N. Cato: Vse reke tečejo, 6. del avstrijske nadaljevanke

21.20 Risanka

21.25 Propagandna oddaja

21.35 Športni pregled

22.05 PJ v veslanju, reportaža

22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora

22.30 Poročila

22.50 Program plus

20.00 Poročila

18.05 22.45 Teletekst RTV Ljubljana

18.20 Poročila

Spored za otroke: Smer Deveti otok, 3. del TV nadaljevanke

18.40 Na črko, na črko, 13. zadnji del nanizanke TV Beograd

19.10 Risanka

19.20 Propagandna oddaja

19.24 TV nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.45 Vreme

19.48 Propagandna oddaja

19.50 Franz von Suppe: Vskok, češkoslovaška baletna pantomima

20.25 N. Cato: Vse reke tečejo, 6. del avstrijske nadaljevanke

21.20 Risanka

21.25 Propagandna oddaja

21.35 Športni pregled

22.05 PJ v veslanju, reportaža

22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora

22.30 Poročila

22.50 Program plus

20.00 Poročila

18.05 22.45 Teletekst RTV Ljubljana

18.20 Poročila

Spored za otroke: Smer Deveti otok, 3. del TV nadaljevanke

18.40 Na črko, na črko, 13. zadnji del nanizanke TV Beograd

19.10 Risanka

19.20 Propagandna oddaja

19.24 TV nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.45 Vreme

19.48 Propagandna oddaja

19.50 Franz von Suppe: Vskok, češkoslovaška baletna pantomima

20.25 N. Cato: Vse reke tečejo, 6. del avstrijske nadaljevanke

21.20 Risanka

21.25 Propagandna oddaja

21.35 Športni pregled

22.05 PJ v veslanju, reportaža

22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora

22.30 Poročila

22.50 Program plus

20.00 Poročila

18.05 22.45 Teletekst RTV Ljubljana

18.20 Poročila

Spored za otroke: Smer Deveti otok, 3. del TV nadaljevanke

18.40 Na črko, na črko, 13. zadnji del nanizanke TV Beograd

19.10 Risanka

19.20 Propagandna oddaja

19.24 TV nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.45 Vreme

19.48 Propagandna oddaja

19.50 Franz von Suppe: Vskok, češkoslovaška baletna pantomima

20.25 N. Cato: Vse reke tečejo, 6. del avstrijske nadaljevanke

21.20 Risanka

21.25 Propagandna oddaja

21.35 Športni pregled

22.05 PJ v veslanju, reportaža

22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora

22.30 Poročila

22.50 Program plus

20.00 Poročila

18.05 22.45 Teletekst RTV Ljubljana

18.20 Poročila

Spored za otroke: Smer Deveti otok, 3. del TV nadaljevanke

18.40 Na črko, na črko, 13. zadnji del nanizanke TV Beograd

19.10 Risanka

19.20 Propagandna oddaja

19.24 TV nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.45 Vreme

19.48 Propagandna oddaja

19.50 Franz von Suppe: Vskok, češkoslovaška baletna pantomima

20.25 N. Cato: Vse reke tečejo, 6. del avstrijske nadaljevanke

21.20 Risanka

21.25 Propagandna oddaja

21.35 Športni pregled

22.05 PJ v veslanju, reportaža

22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora

22.30 Poročila

22.50 Program plus

20.00 Poročila

18.05 22.45 Teletekst RTV Ljubljana

18.20 Poročila

Spored za otroke: Smer Deveti otok, 3. del TV nadaljevanke

18.40 Na črko, na črko, 13. zadnji del nanizanke TV Beograd

19.10 Risanka

19.20 Propagandna oddaja

19.24 TV nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.45 Vreme

19.48 Propagandna oddaja

19.50 Franz von Suppe: Vskok, češkoslovaška baletna pantomima

20.25 N. Cato: Vse reke tečejo, 6. del avstrijske nadaljevanke

21.20 Risanka

21.25 Propagandna oddaja

21.35 Športni pregled

22.05 PJ v veslanju, reportaža

22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora

22.30 Poročila

22.50 Program plus

20.00 Poročila

18.05 22.45 Teletekst RTV Ljubljana

18.20 Poročila

Spored za otroke: Smer Deveti otok, 3. del TV nadaljevanke

18.40 Na črko, na črko, 13. zadnji del nanizanke TV Beograd

19.10 Risanka

19.20 Propagandna oddaja

19.24 TV nocoj

19.26 Zrno do zrna

19.30 TV dnevnik

19.45 Vreme

19.48 Propagandna oddaja

OKUPATOR IN VSTAJA NA GORENJSKEM POLETI 1941

Gorenjsko so okupirali 12. aprila najprej Italijani, takoj zatem pa Nemci. Kapitulacija stare Jugoslavije je začela veljati 18. aprila 1941. Hitler je Slovenijo razdelil že 12. aprila kot neomejen gospodar tudi tega dela Evrope. Sebi je odrezal največji in najbolj razvit kos Slovenije. Poleg Spodnje Štajerske je prisvojil tudi Gorenjsko, ki je v predaprilski Jugoslaviji obsegala le 3.120 km². To je bilo približno 20 odstotkov takratne Slovenije, ki je merila 15.809 km². V nasilno okleščeni Sloveniji, saj je bilo četrtnino Slovencev odrezanih od matične domovine, je tik pred okupacijo prebivalo 1.400.000 Slovencev.

Gorenjska je bila za okupatorja sila pomembna iz strateških, gospodarskih in političnih razlogov. Z okupacijo je bila odstranjena zapora proti Jadranu, ki je motila nemški rajh. Čez Gorenjsko so bile speljane nepogrešljive komunikacije, ki so vodile proti Balkanu, Jadranu in so jih nacisti na vsak način hoteли zavarovati. Zato so takoj po okupaciji poleg civilnega oblastnega aparata priseljali tudi močni orožniki in policijske sile.

Gorenjska, za katero je osrednje slovensko voštvo NOB-ja menilo, da ima največ pogojev za vstajo, je poleg Ljubljane postala najzgodnejše torišče tako odporov OF kot tudi oboroženega upora. Pri tem pa je bil spregledan geografski, prometni, gospodarski in politični vidik, pomemben za okupatorja.

Gorenjska naj bi bila ponemčena že 1. oktobra 1941

Nacistični okupatorji so po v naprej pripravljenih načrtih izvajali delo. Po njihovem najbolj nevarne ljudi so zapirali in odganjali v begunkovo graščino v Sentvidu pri Ljubljani. Tiste, ki so jih vozili v Šentvid, so predvideli za izgon, za kar je bilo predviden kar 80.000 Gorenjev. Najprej so bile na vrsti predvsem vplivne politične osebnosti različnih nazorov, vodilni izobraženci, premožnejši ljudje in tudi dihovščina. Tiste, ki so bili označeni kot komunisti, pa so nameravali fizično uničiti in so jih zapirali v Begunjah. Nacisti-

čni okupatorji so razpustili tudi vse domače organizacije, zapečili imetja, uveli nemške napise in imena, hiteli s popisovanjem ljudi, ukinili slovenske šole, priseljali svoje nemške učitelje in učiteljice, sežigali in plenili slovenske knjige in na vso moč hiteli izvrševati Hitlerjevo naročilo, naj mu to deželo čimprej napravijo spet nemško. To ponemčevanje so hoteli izvesti že do 1. oktobra 1941. Tako je bilo načrtovano in tako bi se tudi zgodilo, če se ljudstvo ne bi začelo upirati.

Prvi ilegalci

Tedaj so na Gorenjskem obstajalo tri partizska okrožja: jesenško, kranjsko in kamniško. V juniju pa je bil vzpostavljen tudi pokrajinski vojno-revolucionarni komite v katerem so bili: Stanko Žagar kot vodja ter člana Lojze Kebe in Tomo Brejc. V tem pripravljalnem obdobju so se dogodki naglo vrstili in končno je 22. junija 1941 Hitlerjeva Nemčija napadla še Sovjetsko zvezo. V tem času je okupatorjev aparat skoraj vse odrasle Gorenje že vključil v svojo nacistično organizacijo Kartner Volksbund — Koroško ljudsko zvezo, uvajal je pomožno vojaško organizacijo Wehrmanskhaft, Hitlerjugend in Frauenschaft, vmes pa izvajal rasne in politične popise, vse s ciljem, uničiti slovenstvo.

Na Gorenjskem je bilo že pred 22. junijem v ilegali 19 ljudi, po tem datumu pa dosti več. Tako zato so se predvsem v okolici industrijskih središč, kot so Jesenice, Kranj, Tržič, Kamnik in Kropa začele zbirati skupinice in skupine ilegalcev. Oživelj so gozovi v Karavankah, na Jelovici, nad Jesenicami, v Bohinju, na Mežaklju, nad Rašico in Šmarnim gori.

Nacistično nasilje je bilo vse hujše. V začetku julija 1941 so nacisti začeli množično izvajati svoje izganjalske načrte. Vsega oropane Gorenje so iz zbirne baze v Šentvidu z vlaki začeli prevažati v Bosno in Srbijo. Do prve polovice julija so izgnali že 2.430 Gorenjev. Prebivalstvo je zajala groza, a tudi upornost in spoznanje, vse jasneje je bilo, da samo oborožen upor, o čemer je govorila OF in KS, more rešiti Gorenje in Slovenec pred izginjem! Zadostovalo je, da si bil Slovenec in že si bil podvržen uničevanju ali vsaj izgonu.

Vstaja naj bo že julija

In tedaj, 16. julija 1941, je glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet odločilo, da je napočil čas, ko je do priprav treba preiti na oborožen upor. Član tege poveljstva in CK KPS je bil tudi Stanko Žagar, nekdanji šolski upravitelj na Dobravi pri Kropi in že naslednji dan, 17. junija 1941, je prišel na Gorenjsko. Njegova naloga je bila, da odločitev glavnega poveljstva o začetku oborožene vstaje prenesi na gorenjske ilegalce. Tedaj je v pokrajini našel že 11 skupin prvih partizanov. Čez tri dni, 20. julija 1941 je bila nedelja, se je Stanko Žagar pod Malim Gregorjevcem blizu Vodiške planine na Jelovici (zdaj je tam dom) sekal s člani okrožnih komitejev. Dogovorili so se, da bodo vse ilegalce povezali v čete in da bodo začeli z oboroženimi akcijami. Ker so bili to neznani začetki, je Žagar moral veliko pojasnjavati, drugi pa so to prenašali naprej. Z akcijami so začeli 27. julija,

zato so že 26. julija ustanovili prvi dve partizanski četi: Kranjsko na Naklem in Tržičko blizu Veternega. Naslednjega dne so na Mohorju ustanovili Kranjsko-Poljansko, 28. julija na Obranci nad Jesenicami Cankarjevo, 29. julija pa blizu Vodiške planine četo Ilike Gregorčiča ali Jelovško četo, Rašičko pa so ustanovili že 24. julija; le-te ta je bila Ljubljani najbližja. Do 10. avgusta 1941 so na Gorenjskem ustanovili osem čet; poleg imenovanih še Radomeljsko, Kamniško in Mengeško-Moravško.

Prav na Koroškem se je oborožena vstaja začela najprej, in sicer po dogovoru 27. julija zvezcer. Druge čete so začele delovati nekoliko kasneje, ker vse priprave niso tekle tako, kot bi morale. Na Perovem pri Kamniku sta tedaj padla prva dva gorenjska partizana, skojevca Mlakar in Miklavčič.

Edinstven primer v tretjem rajhu

Za izvajanje terorja je okupator moral dobiti okrepitev iz drugih krajev. Namesto mirnega ponemčevanja je v pokrajini prislo do takega upora, da je osupljišč civilne uprave za Gorenjsko v začetku avgusta moral vojaške oblasti prisoti za dodatne policijske enote, ki »naj bi na tem območju vzpostavile red in varnost.« Komandant XVIII. vojskega okrožja v Salzburgu se je temu tako čudil, da je svoje podrejene na Gorenjskem spraševal, če »policija res ni več gospodar položaja... ter to sklenil z besedami: »Takšne razmere bivale v tretjem rajhu edinstvene! In to so tudi bile.

Vstaja je torej kljub začetnim slabostim, slabi oborožitvi in neizkušenosti uspela, zato lahko ugotavljamo, da je:

vstaja zaustavila množičen izgon prebivalstva,

porušila nemške kolonizacijske načrte,

preprečila nadaljnje ponemčevanje

onemogočila utrjevanje okupacijskega nacističnega sistema z začetkom preprečila priključitev k rajhu in vezela nase občutne nacistične sile.

Pokazalo se je da narodnostno uničenje more preprečiti samo oborožen boj in zato odpadejo trditve nasprotnikov NOB-ja, da so bile žrtve zaman, da bi Nemci vojno tako in tako izgubili, da bi morali le čakati na njihov konec, medtem pa taktilizirati. Če bi se obnašali tako, bi bil slovenski in predvsem gorenjski živelj dotlej zanesljivo uničen. Oboroženi boj je bila torej edina rešitev. Prav Gorenjska je bila tista pokrajina, kjer okupator ni mogel uresničiti nobene bistvene zamisli, in to kljub dejству, da je uvedel kravno nasilje. Poleg aretacij, izgonov, mučenja in hajk je od začetka avgusta do konca decembra 1941 pobil 146 nemških talcev.

Začeta vstaja je preprečila zločinski genocid in vse ostale okupatorjeve načrte.

DNEVI VSTAJE SKIH NARODOV

Srbija

Srbija prva slavi dan vstaje 7. julija. Na ta dan leta 1941 je Ažbukovacko-Radževska četa Valjevskega odreda, ki jo je vodil Žikica Jovanović-Španac v Beli Crkvi napadla žandarmarski patrolo. Bela Crkva, kraj med Vlašičem, Drino, Sokolskimi planinami in jadranskimi ravninami je prišla v slavno zgodovino Srbije in vseh naših narodov. Prvi strel na sovražnika je v Jugoslaviji padel prav tam.

Bogoljub Rakić, čevljarski lavec, komunist in revolucionar

je 7. julija v Beli Crkvi začel v liki narodni zbor. Žikica je v shodu seznanil ljudstvo s sklepom CK KPJ za oborožen

proti okupatorju. Potem so prispevali žandarji. Žikica in njegovi borci so se popadli z orožniki patrijata, ki je hotela razgatni zbranjeno ljudstvo. V tem spopadu sta padla dva orožnika

borba na Carevom lazju. Istet dne so bile ena za drugo unice o rožniške postaje v Mišičih, Ljubljani, Reževičih, Ljubotinji, Brajičih, Petrovcu na moru, Moločeru, Sutormanu, Brčeljih, Eden večjih krajev, ki je bil vbojeni tegadne, je bil Virpazar. Tu je bilo v kratki ostri borbi ubitih 6, ranjenih 15 in zajetih okrog 50 italijanskih vojakov. mestu je bila takoj postavljena komanda mesta in določena nova obramba.

Črna gora

Prve uporniške puške vstaje so v Črni Gori počile 13. julija 1941. Ne ve pa se, katera puška in kje je počila najprej. Tega večera, takoj po polnoči, so Cucki, Bjelički Velestovska-Zagredsko-Markovski in Ubalski gverilski odred napadli karabinerske postaje v Čevu, čekliški borci so razorozili karabinjerje v Čekličih, na Ivanovih Koritih se je predala italijanska posadka in partizani so osvobodili Rijeku Crnojevića, razvila se je

Slovenija

22. julija praznujemo dan vstaje slovenskega naroda.

16. julija 1941 je glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet dalo ukaz za takojšnjo vstajo slovenskega naroda. Dan kasneje je bila za Gorenjsko pomembna zgodovinska konferenca predstavnikov VRK-ja in partizanskih delavcev pod Malim Gregorjevcem na Jelovici. Udeleženci konference so bili starcomi in partizani Stane Zagari, Lojze Kebe, Tomo Brejc, Janez Gregorčič, Ivan Bertoncelj, Polde Stražišar, Franc Potočnik, Jože Ažman, Matija Verdnik, Franc Vodopivec, Anton Narntnik, pa tudi Anton Štefe, Ivan

Križnar, Alojz Justin in Jože Rasmjan. Sklenili so, da povežejo prve partizanske skupine in koi začne z ljudsko vstavo.

Dne 22. julija 1941 so stre

Rašiške skupine v Tacnu naz

ili vstajo slovenskega ljudstva. Od 24. do 29. julija so se u

novile partizanske čete: Rašiška, Tržaška, I in II Kranjska, Kamniška, Radomeljska, Međeška, Moravska, Jesenjska, Jeloviška.

S temi akcijami so gorenjski slovenski partizani zad

uresničevati sklep o vstaji ju

slovenskega naroda, ki ga je

svoji seji 4. julija 1941 sprej

CK KPJ pod vodstvom Titov

D. S.

Hrvatska

Hrvatski narod praznuje dan vstaje 27. julija. Na ta dan leta 1941 so bili partizani skupaj z ljudstvom iz okolice Donjega Lapca napadli in zavzeli ustaško-žandarmarsko postajo v Srbu, porušili progo Knin — Drvar in uničili odred ustavašov pri Srpskem klancu. Pod vodstvom komunistične partije se je vstaja hitro razširila po vsej Liki in Kninskim pokrajinam, postopoma pa je zavzela tudi ostale kraje Hrvatske.

Napad na Srb se je začel nekaj po eni urri popoldne. Borba je bila krajša, kot so partizani pričakovali. Žandarji so bili na

mreč tako iznenadeni in prenečeni, ko so zagledali okrog 200 borcev, da se niso niti poskušali temveč so se spustili paničen beg. Srb je bilo prvo vovozeno mesto na Hrvatske. Ko so partizani zavzeli mesto, se avtomobili v zrak, je v poti napisal ustaški žandar Crnković.

Prebivalci mesta Srb so držali svojo svobodo, tretjih prebivalcev ni dočakala svrba. Širom po naši domovini le

563 žrtev fašističnega terorja bila tretjina otrok pod 15 letom. Tifus pa je vzel se 106 življencev.

Bosna in Hercegovina

Intenzivne priprave za vstajo v Bosni in Hercegovini so se začele takoj po majskem posvetovanju KPJ. Koncem maja in v začetku junija 1941 je pokrajinski komite organiziral oblastna partizanska posvetovanja v Tuzli, Mostaru in Banjaluki. Julija je naredil plan za začetek oborožene vstaje in osnoval vojne štabe. 27. julija, točno po planu, se je začela vstaja v Drvarju. Odred Javorje, Kamniški in del Crvljivčko-Zaglavackega so napadli sovražnikov garnizon v Drvarju, ki je imel stotinjo domobranov. Na je bilo prvo vsto v Jugoslaviji, ki so ga ostabilo partizanske čete. Kmalu pa je bilo pod vedenjem okrog 5000 kvadratnih kilometrov ozemlja, tako imenovan Drvarska republika, na kateri bilo formiranih 8 bataljonov.

Drvar je v narodnoosvobodilni borbi 6500 borcev, 19 rodržih herojev, 21 generalov, 9 prvočinkov, nosilcev partizanskih spomenic 1941, pa tudi 12 padlih junakov in 777 žrtev fašističnega terorja.

Začetek vstaje je bil 27. junija 1941 na podlagi posvetovanja KPJ v Drvarju. Odred Javorje, Kamniški in del Crvljivčko-Zaglavackega so napadli sovražnikov garnizon v Drvarju, ki je imel stotinjo domobranov.

Organizirana vstaja v Makedoniji je bila precej kasneje kot v drugih republikah. Krivdo je iskan med takratnim partizanskim vodstvom. Z odlokom CK KPJ je bil razrešen pokrajinski komite z Metodijem Šatorivim-Sarlom na čelu. Sredi septembra 1941 je bil formiran nov pokrajinski komite KP Makedonije pod vodstvom Lazarja Koliševskega. Po obsežnih pripravah na terenu in po odloku pokrajinskega komiteja je Prilepski odred, ki je štel okrog 40 borcev — to so bili tobačni delavci, študentje, kmetje, krojači, turanti, čevljari, trgovci — raz

deljen v tri skupine, 11. oktobra 1941 napadel policijsko postajo, zapor in telefonsko postajo v Priptelu. Ubit je bil starščar Štefan Stepančić. Tu so 23. oktobra 1941 prvi prilepški partizani svedčili z zaprisegli.

Prilep je dal 5000 borcev na

rodnosvobodilne borbe in

154 nosilcev partizanskih

spomenic.

VSTAJA JE MORALA BITI

Dokazali smo, da nismo narod hlapcev

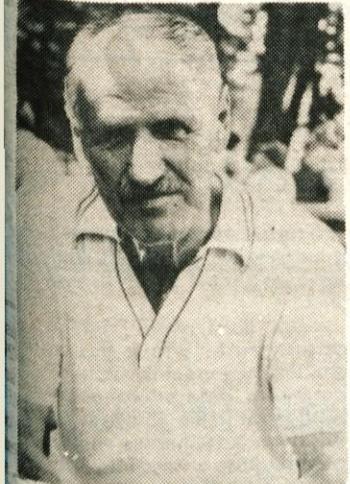
IVANKA JENKO - URSKA, nosilka partizanske spomenice 1941 iz Medvod: »Upor je moral biti, drugače sploh ni bilo mogoče. Kamor si prisel povsod nemški obrazi, gvorica, sovražne uniforme, naperjeno orožje! Takoj je postala Sora Zara, Ivani so se spremnili v Johane, Medvode v Zwischenwässern. Pričeli so zapirati ljudi. Obnemeli smo, ko so prišli po Avgusta Barleta, Tineta Rožanca, Domina Čermana. Železničarji so bili, čudoviti, pošteni lju-

dje. Vse to nasilje in zatiranje ni moglo voditi drugam kot vstajo.

Cankar je pisal, da smo Slovenski narod hlapcev, toda takrat smo dokazali, da vendarle nismo. Da smo živil narod, ki se svoje zemlje drži kot hobotnica. Upri smo se z vso silo, čeprav smo vedeli, da bodo padale žrtve. Glavo si nosil na prodaj, tvegal si na vsakem koraku, dokler ni počilo ... Kruta borba je bila, toda med nami je vladalo tovarištvo, humani človeški odnosi. 1943. leta so me aretilari in potem sem šla skozi vse kalvarije zaporov v taborišč. Begunje, Aichach, Lubeck in drugo. Domäce so selili 1. 1944. Veliko je bilo trpljenja, toda nekateri smo imeli srečo in smo klub vsemu preživeli.

Tudi po vojni je bilo hudo. Pregarali smo se skozi najhujše, stradali kruha in vsega drugega. Toda rada bi, da bi ta elan, ki smo ga takrat mladi dali od sebe, ne zbledel, se ne upočasnil, da bi zgrabil tudi mlade danes. In tovarištvo bi moralo spet zavladati med ljudmi. Mogoče nas bodo prav slabči časi, ki prihajajo, spet zblji ali, da bomo znali prisluhniti drug drugemu in si pomagati kot nekoč, ko smo bili v stiski.«

Komuniste so zdaj gledali s čisto drugačnimi očmi

FRANC KONOBELJ - SLOVEKO, nosilec partizanske spomenice 1941: »Puško in nekaj municije sem imel doma že od kapitulacije. V železarni smo že delali v trojkah, risali srpe in kladiva, pisali parole, razmnoževali letake. Večina ljudi v tovarni je bila z nami, nam pomagala. Ljudje so čisto odkrito pomagali, le na pol legalno so nabirali denar za osvobodilno fronto. In ko je izbruhnila vstaja na Go-

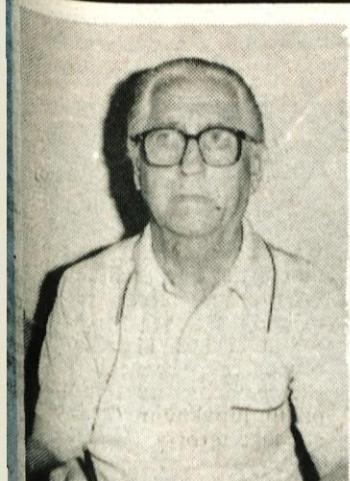
renjskem, je prav na Jesenicah zajela izredno širok krog ljudi.

Ce bi ne bilo jeseniških komunistov, je vprašanje, če bi stvar takozvedi. Ljudje so vedeli, da se komunisti bore za pravostvar, čeprav so jim potihem očitali brezbojnosten, ker so jih s pribinjicem podpihivali duhovniki. Zdaj so vedeli, da bodo prav komunisti tisti, ki bodo vodili vstajo in boj za izgon sovražnika. Čisto z drugačnimi očmi so jih zdaj gledali, odpadli so vsi predsedniki, ki so jih imeli še malo prej.

Močno pa je pri nas na vstajo vplival tudi napad Nemčije na Sovjetsko zvezo. 22. junija so naši komunisti že šli v ilegalno. Vstaja 22. julija je bila potem velika potrditev tega, kar se je že prej več mesecov pripravljalo. Vstaja je zahtevala ogromno priravnovanja.

Bila je vujna. Drugega izhoda ni bilo. Vem, da bi se vsi, ki smo se takrat uprli, uprli vedno znowa, če bi bilo potrebno. Jaz sem bil 22. junija sicer še v tovarni, 5. avgusta 1941 pa sem moral bežati. V partizane sem šel naravnost iz tovarne, ker so me doma čakali gestapovci. Priključil sem se Jeseniški četi.«

Goli rok smo se uprli

STANKO TOPLAK - FRANC, nosilec partizanske spomenice 1941 iz Kranja: »Ju-goslovanski narodi so se morali upreti. Spominjam se, kako nas je prevzelo, ko smo bili že v Storžiču in je Tine Teran iz Dupej, zvezca med Stanetom Žagarjem in nami, prišel z obvestilom o napredovanju oborožene vstaje v Srbiji in spodnjih krajinah. To je bila potrditev, da smo se odločili prav, da se je vstaja resnično istočasno začela po vsej jugoslaviji.

To so bile težke odločitve, za vsakega borca posebej. Družino, zeno, otroke si moral prepustiti na milost in nemilost okupatorju. Nikoli nisi vedal, kje boš ju-

tri, kje te bodo zajeli. Takrat sem delal v kranjski tovarni guome v Semiprniku. Zaradi ilegalnega dela sva se z ženo Pavlo že preselila v Otoče v zadružje, ki je že v stari Jugoslaviji predstavljala komunistično gnezdo. Kot tako se nas tudi predstavili gestapovcem.

14. junija 1941 sem po tovarni razdelil letake, s katerimi je partija pozivala vse jugoslovanske rodoljube, da se priključijo vstaji. Tisti dan sem zaslutil aretacijo in moral sem bežati. Rudi Papec, član vojno-revolucionarnega komiteja je mene in Gorjanca poslal začasno v Jelovico, ker se ni imel navodil za organizirano vstajo. Kmalu za tem je prišel na Gorenjsko Stane Zaggar in kot organizator vstaje sem bil poslan na kranjsko področje.

Vstaja je bila napovedana za 26. julij 1941 in jo je komandant Jože Pesjak takrat preložil misleč, da četa ni dovolj oborožena. Med 19. in 20. julijem smo namreč na Okroglem pri Savinjam čakali orožje iz Poljanske doline. Šele čez teden dni smo dobili obvestilo, da orožja ne bo. Skupina, zadolžena za orožje, je bila razbita.

Določeno je bilo, da bi naša skupina morala odstraniti izdajalca in Naklem, požgati most čez Tržiško Bistrico, požgati in požgati telefonske drogove med Naklom in Kranjem. Skupina v

Kranju bi morala vdreti v vojaško skladišče v delavskem domu, na Primskovem pa zažgati garaže. Svoje naloge je imela tudi šenčurška skupina.

26. julija se nas je na Cegelnici zbralo 9 mož, pa še mi nismo bili vsi oboroženi. 27. julija smo na Okroglem na njivi izkopalni 3 puške, kasneje pa smo izpod butar pri eni od hiš na Okroglem potegnili še dve čisto novi. Ves teden smo potem pri Fistru čistili orožje.

Ceta se je 2. avgusta sestala in se pod Storžičem na Veliki Poljani združila s Tržiško četo. Bili smo resnično skromno oboroženi. Nekateri smo bili celo povsem brez orožja. Nikoli ne bom pozabil, kako nas je gledal lovec Burger, ko nas je srečal v gozdru pri Cegelnici: »Kaj pa vi mislite, da se boste takile borili proti tankom, avionom ...?« Miha Fister je bil tako jezen ob tej priponki, da ga je hotel kar ustreliti.

Tudi po vojni je bilo hudo. Pregarali smo se skozi najhujše, stradali kruha in vsega drugega. Toda rada bi, da bi ta elan, ki smo ga takrat mladi dali od sebe, ne zbledel, se ne upočasnil, da bi zgrabil tudi mlade danes. In tovarištvo bi moralo spet zavladati med ljudmi. Mogoče nas bodo prav slabči časi, ki prihajajo, spet zblji ali, da bomo znali prisluhniti drug drugemu in si pomagati kot nekoč, ko smo bili v stiski.«

Tu smo doma Slovenci

ALOJZ ZUPANČIČ - ZAGO, nosilec partizanske spomenice 1941 iz Kranja: »Niti za trenutek se nisem spriznal z okupatorjem. V meni je vpilo: »Jaz sem Slovenec! Mi smo Slovenci!« Nikdar ne bi pristal, da bi po naši zemlji hodil in ji vladal Nemec. Oče je bil predvojni komunist, jaz sem bil skojevec, sokol. Preziral sem jih od prvega dne,

Prvi streli na kranjskem koncu so padli na Veliki Poljani pri koči 3. avgusta popoldne. Dva zasedovalca smo opazili že prej, pa sta izginila v megli, tretjega smo ujeli. 7. brzostrelk je zaropatal pred njegove noge. Prvi streli je sprožil Stanoje Radenković, komandir Tržišče čete. Jože Pesjak, komandant Storžičkega bataljona, je Nemca prideljal pred četo, obrnil ovratnik in pokazal se je gestapovski znak. Obsodba je bila s tem izrežena ...

Storžički bataljon je imel zapisego pri Verbičevi koči 4. avgusta popoldne. Zvezcer so bili sestavljeni 3 vodi najbolje oboroženih borcev, ki so imeli skupno z Jelovškim bataljonom naložno osvoboditi zapornike v Begunjah.

5. avgusta zdogaj zjutraj pa je bil del borcev pod Storžičem obkoljen. Padlo je 8 borcov (med njimi tudi ženske), ranjen je bil Franc Mrak. Jaz sem bil skupaj z Jankom Urbancem 6. avgusta ujet v Kokri.«

Mama, vredno je bilo

VLADOVITA VIDMAR - MAJDA:

»Ko so Nemci vkorakali v Kranj, nismo zapuščali stanovanj. Ne bi vzdržala, razjokačala bi se. Zapirali smo okna, toda potem si moral iti ven, jih gledati, poslušati. V trgovini pri Berjaku sem delala, znala sem nemško in nism hotela govoriti. Kako nas je vse to bolelo! Kar pahnili bi jih nazaj čez Karavanki, pa ni bilo mogoče. Bili so tu z vso svojo močjo orožja in s prepričanjem, da bi že jutri ves svet v njihovih rokah. Trepetal smo za brata Tugomirja. Ko se je začela vojna, je hodil v 2. letnik pomorske vojne akademije. Takoj se je vrnil domov in vključil v odpor. Trepetal smo zanj, kadar ga ni bilo domov do policijske ure, se bali, da bi Nemci ne odkrili orožja, ki so ga fantje vedno od kod prinašali. Septembra 1942 so minirali železniški most čez Tržiško Bistrico nad Struževim. Vsi trije naši fantje so bili

zraven; Tugo 22, Miloš 20 in Milojko 16 let. Pri eksploziji je bil Miloš ranjen v roko, odsekalo mu je prste, Tugo je bil lažje ranjen. Ilegalno smo Miloša spravili v bolničko v Ljuljanu, za Tuga pa smo se izgovarjali, da so našli bombo in tolki po njej.«

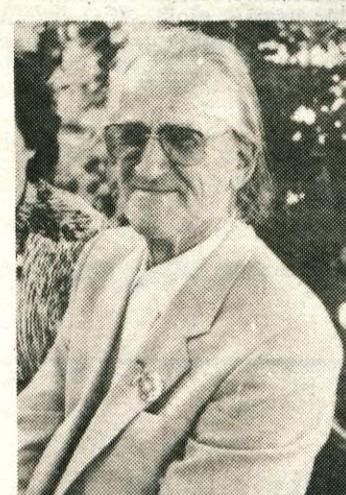
Najbolj uboga je bila naša mama. Kaj je ta ženska morala prestat? Šest otrok je imela, pet nas je bilo v partizanih, ena hči pa skojevka na terenu. 1942. so ji ubili Tuga v Beogradu. Miloš je že prve dni po svobodi padel v Borovljah. Milojko je bil v nemški ofenzivi v oktobra 1943 žajet na Snežniku, in Rižarni si je že grob kopal, potem so ga odpeljali v taborišče nekam na rusko mejo. Do zadnjega ni vedela, če je živ. Šele novembra 1945 je prišel domov. Jaz sem bila v partizanski tehniki v Poljanski dolini, potem v Kokri. Tudi zame ni vedela. Najmlajša sesta ki, je bila še doma, je šla 1944 v Celovec in doživel bombardiranje. Mati mi sporočili, da je ubita. Cvetje so že kupili, črno so se oblekli, krsta je čakala ...«

In ko je leta 1977 Vidmarjeva mama umirala, je tik pred smrtno vopravila svojega Milojka: »Ali je pri nas tako, kot sta si takrat zamislije Tugo in Miloš? So žive tiste ideje, za katere sta padla?« Je bilo vredno?«

»Mama, vredno je bilo. Žrtve niso bile zastonj. Malo je drugače, kot smo mislili takrat, toda srž je ostal.« ji je tedaj dejal Milojko. Pomirjena je umrla.

Vendar, danes razmislija Milojko, svet se ves čas spreminja, doživlja neke socialne revolucije, po vsem svetu vre. Še vedno se uresničujejo ideje Tuga in Miloša in njima podobnih. To je proces, ki nikoli ne bo končan.

Bitka za življenje je bila in je tudi ostala

MAKS KRMELJ - MATIJA, narodni heroj iz Poljanske doline:

»Vstaja je moral biti! To je ljudstvo zahtevalo od nas. Postavljajo se je vprašanje, zakaj čakate, udarite po njih, dokler to še lahko naredite. Takrat smo se dogovorili, da bi po vsej Gorenjski vstaja naenkrat vzplamela, vendar nismo bili še prav pripravljeni. Dogodki v bližini Kamnika, ko je izkravvel ves bataljon in nemški pritisik sta zaustavila vstajo. Kamniški bataljon je šel v vstajo in veri, da bo isto noč vstala vsa Gorenjska. Izkazalo se je, da se ni bila pripravljena. Bili so žrtve. Naša vstaja 4. decembra v Poljanski dolini je bila dobro pripravljena, zato je bila tako množična in uspešna, najbolj množična na Gorenjskem. Jaz sem bil takrat rajhonski partijski sekretar za Škofijo Loko.

Pritisik Nemcov na Gorenjskem je bil hud. Prav to je še bolj spodbudilo vstajo, pognalo ljudi v boj še z večjo vnemo.

Kjer ni bilo pritiska, so ljudje preveč mirno spali. Tudi razglasili na oglasnih deskah, kjer so Nemci sporočali ljudem, da streljajo naše talce, komuniste, so spodbujali ljudstvo. Brez žrtve pa svobode in zmage ne bi moglo biti. Plani germanizma so bili strahotni. Na Gorenjskem ne bi nič ostalo, danes Slovencev ne bi bilo več.

Res je, da je revolucijo lažje izvesti kot obdržati njene ideje. Bitka za življenje je bila in je tudi ostala. Danes bijemo drugačni, ne grešiši življenje brez davkov, brez obresti, a to ne gre. Ne moremo biti izolirani od ostalega sveta.

Borcem je danes hudo težko. Takrat so se na Gorenjskem borile z ramo ob ramu vse mogoče narodnosti, Hrvatje, Makedonci, Srbi, Italijani, Amerikanči, Angleži. Nihče ni govoril, da se bomo za Slovenijo, temveč za Jugoslavijo. Danes pa se pojavi nacionalna mržnja. Nastajajo nenavadni problemi. Proizvodnja ne gre povsod kot bi moral, pri osebnih dohodkih so velike razlike in namesto dobrega dela se ponekod obnašajo spet čisto po »partizansko« — iščejo luknjo v zakonu, poskušajo se izogniti temu in onemu, samo dobro delati in poslovati nočjo. Če to zahteva, si pa nationalist.

Znotraj se krhamo, zunaj nas strahovito napada Zahod. Vračajo nam naše izdelke iz izvoza, pritiskajo na gospodarstvo. Vendar moramo vedeti, da je to križa, ne tako mila kot v letih 1928 do 1936, ampak hujša. Izvleklki se bomo z boljšim delom in z nijem drugim.«

Pritisik Nemcov na Gorenjskem je bil hud. Prav to je še bolj spodbudilo vstajo, pognalo ljudi v boj še z večjo vnemo.

TONE PETERNEJ - IGOR, nosilec partizanske spomenice 1941 iz Poljanske doline:

»V veliko zadovoljstvo nam je bilo, ko smo izvedeli, da so se pojavile prve partizanske skupine na Gorenjskem in da je pod Šmarno goro Miha Novak izstrelil prvi streli. Tisto poletje smo živeli v veri — tudi občutek smo imeli tak — da je pravzaprav partizanska vojska veliko močnejša, kot je v resnicu bila. Na Jelovici je bil partizanski bataljon, na Storžiču tudi. Bataljon

smo si predstavljali kot veliko množico ljudi, vendar so naše želje ustvarjale veliko večje skupine. In ko smo na Loškem slišali pokanje pušk smo mislili, da so partizani tudi dobro oboroženi.

Izvedeli smo za nemške zločine. Za obešenega Stošiča v Kranju, za požgano Rašico. Takrat smo uvideli, da ne bo milosti. Vse to je še bolj združilo ljudi, še bolj so se zbirali okrog osvobodilne fronte in komunistov v upanju in veri, da moramo ohraniti obstoj Slovencev. Vedeli smo, da je borba edini izhod. Tako vzdušje se je utrjevalo iz dneva v dan, čeprav je včasih, ob budih nemških pritisikih, pogum tudi upadel. Vendar je pripravljenost na vstajo rasla in pri nas izbruhnila prve dni decembra 1941, ko je prišel na Poljansko Cankarjev bataljon in ko smo skupno ugotovili, da je čas za splošno vstajo zrel. Aktivisti OF so ljudi obvestili, da naj čakajo na dani trenutek, da naj bodo pripravljeni. In bili so pripravljeni, zato sta bila mobilizacija in vstaja tako množična in uspešna. S poljansko vstajo se je končalo prvo vojno leto, ki nam je prineslo velike dogodke, pa tudi strahotno maščevanje okupatorja.«

Orožja ne bodo odložili prej, dokler ne preženejo sovražnika. V partizanske oddelke lahko vstopi vsakdo, ne glede na politično in versko preprinjanje ali narodno pripadnost. Pri vstopu zapri se, da se bo med bojem vsakodnevno strokovno, politično in duševno pripravljal in izpolnjeval.

Hokejisti pred novo sezono

Čaka jih 38 hokejskih tekem

Jesenice, 17. julija — 17. septembra se začenja državno hokejsko prvenstvo. Letos prvici bodo igrali tudi hokejisti iz Skopja. Jeseničani razmišljajo o tujih igralcih, vendar so v denarni stiski.

Jesenički hokejisti se s suhim treningom pripravljajo na novo hokejsko sezono in pravkar odhajajo na 10-dnevi suhi kondicijski trening. 15. avgusta se Podmežaklo začenja trening na ledenu ploskvi. Do začetka prvenstva, ki bo 17. septembra, bodo igrali štiri prijateljske tekme po Italiji in nekaj drugih mednarodnih hokejskih tekem.

V letošnjem državnem prvenstvu bodo hokejisti Jesenic odigrali skupaj 38 tekem, prav toliko pa tudi hokejisti Kranjske gore. V prvi skupini bo nastopilo deset ekip, tokrat se prvič pojavi hokejsko moštvo iz Skopja. Tekmovalni sistem ostaja enak lanskemu le s to razliko, da so se lani proti koncu pomorili prvi štirje, letos pa prvič šest ekip. Prvi dve ekipe igrata v superfinalu na tri dobljene tekme.

Prvenstvo bo utrudljivo, a ne le zaradi velikega števila tekem, temveč tudi zato, ker hokejistom vzame precej časa vožnja po vsej Jugoslaviji. Letos bodo morali prvič potovati tudi do Skopja, kar nenazadnje predstavlja velike stroške. Hokejski klub nimajo denarja v izobilju, varčujejo na vseh krajih. Samo vožnja v Beograd na tekmo s Crveno zvezdo jih velja 300 tisoč dinarjev ...

Iz jeseničkega moštva sta že odšla brata Pajič, ekipa pa še ni dokončno sestavljena. Do zdaj je znano le, da bodo Jeseničane deloma okrepili hokejisti Kranjske gore, ki jih trenira Ciril Klinar, medtem ko je trener Jeseničanov Roman Smolej. S pionirji zelo kvalitetno dela nekdani reprezentant Janez Mlakar, trenerja mladincev pa sta ostala Matko in Jernej Medja.

Na Jesenicah razmišljajo o tujih igralcih, a se že zdaj zavedajo, da bi jih le težko plačali. Domače hokejiste tako Pretnarja, Šuvaka, Ščepana, Kočarja, Magazina, pestijo poškodbe minule sezone, Kopitar pa služi vojaški rok.

Nad hokejskim klubom ima pokroviteljstvo jeseniška Železarna, s katero so podpisali samoupravni sporazum. Klub materialni pomoči imajo stalne težave z opremo, ki je zelo draga in je doma sploh ni.

Razumljivo je, da si zata na tekma želijo čimveč obiskovalcev. Že lani se je obisk na hokejskih tekemah precej povečal, več je bilo predvsem obiskovalcev iz drugih krajev Gorenjske in Primorske. Že zdaj so pri hokejskem klubu pripravili stalne vstopnice za vse tekme Jesenic in Kranjske gore. Medtem ko bo vstopnina na tribune v Podmežaklu okoli 500 dinarjev, velja stalna vstopnina za dvanajst tekem Jesenic in Kranjske gore 6.000 dinarjev. D. Sedej

Odbojkarice Triglava uspešno sklenile sezono

Polovica moštva v slovenski reprezentanci

Kranj, 11. julija — Odbojkarice kranjskega Triglava so z nastopom na shodu slovenske ženske odbojke v Rogozu, kjer so bile med 36 ekipami dvanajste, uspešno sklenile tekmovalno sezono. V II. slovenski članski ligi zahod so bile po prvem delu tekmovalna celo na drugem mestu in z dobrimi možnostmi za vzpon na vrh prvenstvene tabele, vendar so jih v spomladanskem delu pestile poškodbe in bolezni, tako da so na koncu osvojile četrto mesto, kar pa je tako mlado ekipa (povprečno je starata petnajst let) tudi lep uspeh. Dekleta so med vrstnicami vsekakor med najboljšimi v Sloveniji. To kažejo tudi rezultati: v republiškem finalu kadetin so bile druge, v mladinski konkurenčni pa so v gorenjskem finalu klonile šele proti letošnjem državnim prvakom, igralkam Bleda, in sicer tesno z 2:1. Žal moštvo ni imelo priložnosti za uveljavitev v zveznem merilu, saj se zaradi pomanjkanja denarja ni udeležilo turnirja mestnih reprezentanc v Beogradu, ki je veljalo kot neuradno državno prvenstvo. Igralke (upravljeno) upajo, da se bodo v Kranju le zdramili in jim letos dali tudi to možnost. Svoje kvalitete so že večkrat potrdile, nenazadnje tudi s tem, da se jih je ved kot polovico uvrstilo v slovensko reprezentanco. Bojana Osterman, Alenka Potočnik in Patricia Žnidarič igrajo v slovenskem pionirskem moštву, Nada Vojničič, Jana Robežnik in Simona Škrjanc v kadetski reprezentanci in Slavica Vojničič v mladinski.

Ker klub pestijo finančne težave, se bodo dekleta letos pripravljala za novo sezono kar v Kranju.

M. Ž.

Simon Rudež,
AK Triglav Kranj

Cilj je balkaniada

Kranj, julija — Po letošnjih dosežkih je sezona kar uspešna, rezultati za nadarjenega kratkoprogasa, letošnjega slovenskega prvaka na 100 in 60 metrov, pa so še pod pričakovanji.

Čeprav se Simon Rudež, 20-letni atlet kranjskega Triglava, šele tri leta ukvarja z atletiko, pa ima za seboj že kup laskavih naslovov: državni rekord na 100 metrov za mladince, rekord na 60 metrov za mladince, bil je mladinski balkanski prvak, pa drugi na balkaniadi itd. Po enoletnem premoru — služenje vojaškega roka — je pred kratkim na republiškem prvenstvu v Postojni dosegel prvo mesto na 100 metrov in na 60 metrov, bil je tudi tretji na pokalu Jugoslavije.

Naslovni so, kaj pa rezultati?

»V Postojni smo imeli tekači močan nasprotni veter, zato je bil tudi rezultat na 100 metrov slabši — 11,17 sek. Res pa je tudi, da se mi pozna enoletna prekinitev, čeprav sem v Celju med služenjem vojaškega roka tudi imel nekaj možnosti treniranja. Pa še študija se je bilo treba opraviti, izpitni roki prigajajo,« pravi Rudež, ki študira veterino.

S trenerjem Jožetom Udirjem imata najbrž za to sezono točno zastavljene cilje?

»Seveda, to je državno prvenstvo v Beogradu 2. avgusta, kjer naj bi potrdil mesto v državni reprezentanci, nato pa sodelovanje na balkaniadi v Ljubljani 6. septembra, kjer naj bi Jugoslaviji v štafeti 4-krat 100 m, pritekel eno od medalj, pa se kaj morda. Od pomembnejših atletskih prireditv je tu še mednarodni atletski miting v Kranju ob otvoritvi prenovljenega stadiona.«

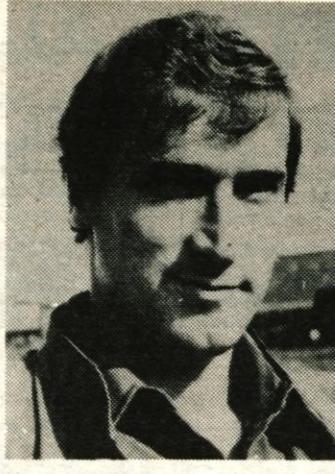
To so letošnji cilji, najbrž pa je trener sestavil tudi program za naslednjo sezono ali dve.

»Ni posebno lahko usklajevati študij in pa športne cilje. S trenerjem Udirjem načrtujeva za drugo leto sodelovanje na Univerziadi v Zagrebu, medtem ko je uvrstitev med kandidate za naslednje olimpijske igre težje vprašanje.«

Nova tartanska steza na stadionu bo izboljšala pogoje za trening, kakšni pa so pogoji treninga sicer?

»Letos steza je in ni uporabna, saj izvajalec del zdaj popravlja, kar je slabo naredil. Normalni pogoji na stezi bodo zato šele spomladni, ko na stadionu ne bo več strojev. Kar pa zadeva druge pogoje, kranjski klub kakšen korak zaostaja za drugimi, saj najboljšim atletom ne more nuditi ne boljše opreme ne boljših priprav. Že jeseni pa se pripravlja poseben program za najboljše atlete, potem bo najbrž bolje.«

L. M.

● Občasno prirejate tekmovalja. Katera so najbolj obiskana?

»Imamo občasna tekmovalja v krosu, kegljanju, plavanju, veleslalomu, smučarskem teku, streljanju, šahu in namiznem tenisu, ekipo pa tudi v balinanju, kegljanju, namiznem tenisu, malem nogometu, streljanju in šahu. Najbolj množična je udeležba v veleslalomu, kjer sodeluje preko 130 delavcev in malem nogometu, kjer meri moči od deset do dvanajst ekip. Te tekme so predvsem za zapošlene v loškem delu LTH-ja, medtem ko se delavci iz obratov v drugih mestih vključujejo v tekmovalja v svojih krajih.«

● Ze vrsto let negujete tudi redne tečeske oblike rekreacije.

»Res je. Enkrat tedensko imamo splošno vadbo za moške in ženske v športni dvorani Poden, kjer je še namizni tenis, kegljanje, košarka ali oddobjka. Tudi v te oblike se vključuje veliko delavcev, predvsem za kegljanje so zelo navdušeni. Na splošno vadbo hodi redno okrog 40 zaposlenih.«

● Imate lastne vadičelje?

»Za vsako športno dejavnost imamo svojega poznavalca; imamo nogometnega sodnika, tri amaterske organizatorje rekreacije, prek deset učiteljev in vadičeljev smučarskega teka, tri instruktorje za namizni tenis, dva instruktorja in enega trenerja za kegljanje.«

● Kaj pa lahko ponudite starejšim delavcem, za katere so tekmovalja prepričana in prenesena stvar?

»Udeležujejo se planinskih akcij in trimskega teka brez merjenja časa in na katerem lahko sodelujejo tudi njihovi družinski delavci. Prirejamo tudi

Slavko Fojkar, referent za šport, rekreacijo in letovanje v LTH

Delavci LTH vneti za šport

Skofja Loka, 15. julija — S športno rekreacijo se organizirano in zasebno ukvarja približno 600 delavcev loškega dela LTH-ja. V tovariši imajo veliko priložnosti za nastope na različnih tekmovaljih, redno rekreacijo, tečaje, izlete in trimski akciji.

● Kako obiskani pa so tečaji?

»Prirejamo tečaj alpskega smučanja in smučarskega teka. V tečaju alpskega smučanja je bil to zimo nekaj slabši obisk kot prejšnja leta. Vzrok je najbrž predvsem draginja, nekaj pa gotovo tudi popoldanski čas, ko se marsikomu ne da več ven in na Stari vrh. Razen tega smo večino delavcev v minulih letih že naučili smučati. Tečaj smučarskega teka smo do slej imeli dvakrat. Sodelovalo je okrog 40 delavcev v njihovih družinskih članov. Lani poleti smo prvič organizirali tudi tečaj deskanja. Udeležilo se ga je dvajset delavcev. Zanimanje zanj je veliko tudi letos in ga bomo ponovili. Izredno zanimanje je tudi za tečaj tenisa, na katerem je lani sodelovalo deset delavcev. Letos jih bo več, saj smo še lani dobili prvi dve teniški igrišči.«

● Planinskega izleta letos še niste pripravili, načrtujete ga pa, kajne?

»Septembra nameravamo za dva dni v Karavanke. Povabljeni so vsi delavci sozda LTH. Najbolj uspel je tak izlet predlani, ko nas je kar 135 delavcev THN in IGA osvojilo Triglav. Lani nas je bilo 90 na Krnu. Razen skupnih dvodnevnih planinarjenj prirejamo še enodnevne izlete v okoliške hribe: na Ratitovec, Blegoš, Lubnik.«

● Kaj pa lahko ponudite starejšim delavcem, za katere so tekmovalja prepričana in prenesena stvar?

»Udeležujejo se planinskih akcij in trimskega teka brez merjenja časa in na katerem lahko sodelujejo tudi njihovi družinski delavci. Prirejamo tudi

trimski kolesarjenje, običajno v Selško dolino. Prodajamo abonmanske karte s popustom za bazena v Železnikih in Transturistu, smučarske karte za Stari vrh in Sorško planino, medtem ko jih za Krvavec po ugodnejši ceni ne dobimo.«

● Najbrž se vaši delavci udeležujejo tudi tekmovalj zunaj THN?

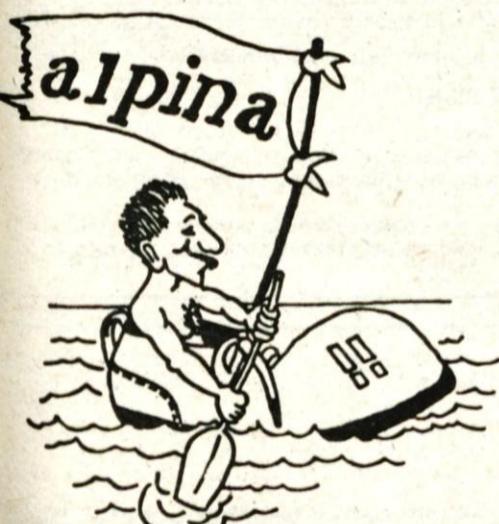
»V okviru sozda merimo moči z delovno organizacijo IGO v balinanju, kegljanju, malem nogometu, skupaj se podajamo v hribe, prirejamo vskoletni novozletni šahovski turnir in tekmovalje v veleslalomu. Seveda pa redno sodelujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, še posebej na občinskih delavskih športnih igrah, ki jih prireja svet zvezde sindikatov. Posebno uspešni smo na poletnih igrah. Moški so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnštva. Redno se udeležujemo tudi na tekmovaljih v občinskem merilu, ki so bili doslej vsakič prvi,

INTEGRALDO Golfturist Ljubljana
n. sub. o.TOZD
Park hotel BledTOZD
Golf hotel Bled

za praznik Bleda, dan vstaje in občinski praznik Radovljice čestitamo vsem občanom in delovnim kolektivom

Obiščite nas, potrudili se bomo za vaše dobro počutje

pred odhodom na dopust v alpino po popust

veliko
sezonsko
znižanje
cen obutve

od 20 do 50%

od 14. 7. do 30. 8. 86.
v vseh prodajnah

alpina®**KOMPAS**
JUGOSLAVIJA

TOZD HOTEL KOMPAS IN TOZD TURIZEM TURISTIČNA POSLOVALNICA BLED

priporočata svoje storitve in čestitata vsem delovnim ljudem ob krajevnem prazniku Bleda in k dnevu vstaje.

**HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE
BLED, n. sol. o.**

Grand hotel Toplice, Vila Bled, hotel Jelovica, hotel Krim, hotel Lovec, penzion Mlino, Turizem in rekreacija, Igralnica — Casino

V mesecu juliju in avgustu vam priporočamo, da obiščete Bistro s teraso Grand hotela Toplice, restavracijo na blejskem gradu, restavracijo na Golf igrišču, Bistro z vrtom hotela Jelovica, ribjo restavracijo nasproti hotela Krim — Dalmatinsko konobo, vinsko klet v penzionu Mlino ter senčnat vrt hotela Lovec.

Vabimo vas tudi na obisk prireditev v festivalni dvorani, športni dvorani in na otoku. Za rekreacijo vam priporočamo tenis igrišča v Zaki, igrišče za golf in mini golf, grajsko kopališče s čolnarno in štiristežno avtomatsko kegijišče v hotelu Jelovica.

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo za praznik Bleda, dan vstaje in občinski praznik Radovljice ter se priporočamo.

Obrtno gradbeno podjetje
GRAD BLED

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestita za praznik Bleda in dan vstaje slovenskega ljudstva

TURISTIČNO DRUŠTVO BLED

čestita vsem članom in občanom za

PRAZNIK BLEDA

17. julij in vabi na osrednjo prireditev v počastitev praznika Blejska noč z velikim ognjemetom.

MERCATOR
KMETIJSKA ZADRUGA BLED

čestita vsem članom in občanom za praznik Bleda in dan vstaje

V vrtnarijah in cvetličarni opravljamo vse vrtnarske in cvetličarske storitve.

Poleg reproduksijskega materiala za kmetijstvo prodajamo tudi gradbeni material.

NOVO
V RADOV LJICI!

V PRODAJALNI
ELEKTRO-MOTO
(nasproti avtobusne postaje)

SMO ODPRLI
ODDELEK

KOMISIJSKE PRODAJE

V PRODAJO
SPREJEMAMO:

- AKUSTIČNE APARATE radijski sprejemniki, tranzistorje, gramofone, magnetofone, kasetofone ipd.
- TELEVIZIJSKE SPREJEMNIKE video naprave, HI-FI in ojačevalne naprave, mikrofone ipd.
- GLASBILA VSEH VRST

Izkoristite možnost posredniške prodaje predmetov, ki jih ne potrebujete!

Prodajalna je odprta od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

© 90 MERKUR KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 18. 7. do 25. 7. 86

za občini Kranj in Tržič
Od 6. do 22. ure Živinorejsko veterinarsko zavod Gorenjske
tel.: 25-779 ali 22-781,
od 22. do 6. ure pa na tel.:
22-994

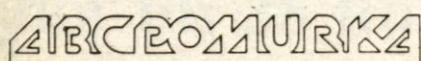
za občino Škofja Loka
HABJAN JANKO, dipl. vet.,
Žiri, Polje 1, tel.: 69-280

za občini Radovljica in Jesenice
PLESTENJAK ANTON, dipl. vet., Bled, Prešernova 34,
tel.: 77-828 ali 77-863.

OBVEŠČAM CENJENE
KUPCE, DA BO PEKARNA
ŠENCUR ZARADI KOLEKTIVNEGA DOPUSTA ZAPRTA
OD 20. 7. 86 DO 17. 8. 86.

ŽELIMO VAM PRIJETEN IN SONČEN DOPUST.

ABC POMURKA, LOKA, proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje

n. sol. o., ŠKOFJA LOKA

TOZD JELEN, gostinstvo Kranj

Objavlja prosta dela oziroma naloge:

1. TOČAJEV ZA DELO

- v restavraciji Podlubnik
- v pivnici in slaščičarni Homan

Pogoji: — KV natakar

2. KUHARJA za hotel Jelen

Pogoji: — KV kuhar

3. DELAVKE ZA POMOČ V KUHINJI

restavracije Frankovo naselje

Delovno razmerje se sklene za določen čas.

Poskusno delo za točaje in kuharje traja 45 koledarskih dni, za delavko za pomoč v kuhinji pa 30 koledarskih dni.

Prijava pošljite kadrovski službi podjetja Loka, DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka, v roku 8 dni po objavi oglasa.

zavarovalna skupnost triglav

Gorenjska območna skupnost Kranj, n. sol. o.

Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. CENITEV ŠKOD INDUSTRIJSKIH ZAVAROVANJ
2. ČIŠČENJE POSLOVNICH PROSTOROV

Za opravljanje navedenih del in nalog mora delavec poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1. — da ima višjo strokovno izobrazbo strojne smeri

— da ima 3 leta delovnih izkušenj

pod 2. — da ima končano osemletko

— da ima eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas, s poskusnim delom pod 1. do 90 dni, pod 2. do 30 dni.

Kandidati za opravljanje navedenih prostih del in nalog naj lastnoročno napisane prošnje pošljijo na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Oldhamška cesta 2, Kranj.

K prošnji je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo, kratek življenjepis s točno navedbo dosedanja zaposlitve in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja posebnih pogojev.

Rok za oddajo prošnje poteče 8. dne po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku objavnega roka.

Trgovska in gostinska DO ŽIVILA KRANJ, n. sol. o. Naklo, Cesta na Okroglo 3, TOZD Gostinstvo Kranj, n. sol. o., Kranj, Maistrov trg 11 in TOZD Maloprodaja Kranj, n. sol. o., Naklo, cesta na Okroglo 3,

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

I. TOZD GOSTINSTVO Kranj

1. VZDRŽEVALCA TOZD

za območje Kranja (za določen in za nedoločen čas)

2. NATAKARJEV

za bife Zeleni bistro v Tržiču

3. KUHARJA

za bife Zeleni bistro v Tržiču

5. HOTELSKEGA VRATARJA

za hotel Bor v Preddvoru

II. TOZD MALOPRODAJA Kranj

6. VEČ PRODAJALCEV

za območje Kranja

7. SKLADIŠČNEGA DELAVCA

za prodajalno Delikatesa v Kranju

Pogoji:

pod 1. — IV. stopnja strokovne izobrazbe — smer vodovodni inštialater, vozniki izpit B kategorije, 1 leto ustrezih delovnih izkušenj, poskusno delo dva meseca.

pod 2. — IV. stopnja strokovne izobrazbe — smer na takar, in 3. poskusno delo dva meseca

pod 4. — IV. stopnja strokovne izobrazbe — smer kuhar, poskusno delo dva meseca

pod 5. — I. stopnja strokovne izobrazbe — osnovna šola, izpit za hotelskega vratarja, aktivno znanje nemškega jezika, poskusno delo en mesec.

pod 6. — IV. stopnja strokovne izobrazbe — smer prodajalec, eno leto ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo dva meseca.

pod 7. — I. stopnja strokovne izobrazbe — osnovna šola, poskusno delo en mesec.

Kandidati naj pošljajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: DO Živila Kranj, Naklo, Cesta na Okroglo 3, kadrovská služba. Vsi prijavljeni kandidati bodo pisno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 15 dneh po opravljeni izbiri.

ALPETOUR

**SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
ŠKOFJA LOKA**

Objavlja na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja prosta dela in naloge v razvojni službi

— 2 SAMOSTOJNA REFERENTA ZA RAZVOJ

Pogoji: — diplomirani ekonomist in 1 leto delovnih izkušenj
— opravljen izpit za zunanjetrgovinsko registracijo

Poskusno delo je tri mesece.

— SAMOSTOJNEGA REFERENTA ZA GRADBENIŠTVO

Pogoji: — diplomirani inženir gradbeništva in 1 leto delovnih izkušenj
— strokovni izpit

Poskusno delo je tri mesece.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovská služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b, 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

gorenjski tisk

tiskarna in kartonaža – n. sol. o.

moše pijadeja 1, p. p. 81

kranj, jugoslavija

objavlja prosta dela in naloge

1. za Delovno skupnost skupnih služb

Kranj, Moše Pijadeja 1

2 delavki za opravljanje del in nalog

ČIŠČENJE PROSTOROV

Pogoj: osnovna šola.

Delo je v dopoldanskem ali popoldanskem času, za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za opravljanje del je določeno enomesečno poskusno delo.

delavko za opravljanje del in nalog

KUHARSKA OPRAVILA

Pogoj: šola za kuharice in 4 leta izkušenj.

Delo je dvoizmensko, za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno 2-mesečno poskusno delo.

2. ZA TOZD DODELAVA b. o. Kranj

Moše Pijadeja 1

več delavk za opravljanje del in nalog

KNJIGOVEŠKA DELA

Pogoj: osnovna šola.

Delo je dvoizmensko in za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog se zahteva enomesečno poskusno delo.

več delavcev za opravljanje del in nalog

PRESKRBOVANJE IN TRANSPORT

— POMOŽNA DELA V VEZAVI

Pogoj: osnovna šola.

Delo je dvoizmensko, za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno enomesečno poskusno delo.

za TOZD KARTONAŽA b. o. Kranj

Ul. Mirka Vadnava 6 — Primskovo

— enega delavca za opravljanje del in nalog

OPERATORSKA DELA NA LASERJU

Pogoj: srednja šola strojne ali elektro smeri in eno leto izkušenj.

Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno dvomesečno poskusno delo.

— enega delavca za opravljanje del in nalog

IZDELAVA IZSEKOVALNIH ORODIJ

Pogoj: triletna srednja šola za poklic orodjarja in 4 leta izkušenj.

Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno dvomesečno poskusno delo.

— več delavcev za opravljanje del in nalog

KOPIRANJE IN RETUŠIRANJE

Pogoj: triletna srednja grafična šola in 4 leta izkušenj.

Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno dvomesečno poskusno delo.

— več delavcev za opravljanje del in nalog

POMOČ PRI TISKU

Pogoj: osnovna šola.

Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog se zahteva enomesečno poskusno delo.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema kadrovská služba delovne organizacije v 8 dneh po objavi.

Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o.

TOZD ZAVOD ZA SOCIALNO MEDICINO IN HIGIENO

GORENJSKE, KRANJ, b. o.

Gospodovska 12

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. ANALIZA IN DETERMINACIJA BAKTERIOLOŠKIH VZORCEV IN DAJANJE STROKOVNIH MNENJ

— specialist iz mikrobiologije z opravljenim specialističnim izpitom ali visoka strokovna izobrazba medicinske, veterinarske ali biološke smeri

— najmanj 2 leti delovnih izkušenj v stroki

2. ZDRAVNIKA SPECIALISTA ALI SPECIALIZANTA IZ MIKROBIOLOGIJE ZA DELO V MIKROBIOLOŠKEM LABORATORIJU

— specialist iz mikrobiologije z opravljenim specialističnim izpitom ali visoka strokovna izobrazba medicinske smeri

3. VIŠJEGA SANITARNEGA TEHNIKA ZA DELO V ODDELKU ZA HIGIENO

— višja strokovna izobrazba sanitarni smeri

4. POMIVANJE LABORATORIJSKE STEKLOVINE

— končana osemletka

Pisne ponudbe z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. Izbera kandidatov bo opravljena v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

AERODROM LJUBLJANA p. o.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. SKLADIŠČENJE V CENTRALNEM SKLADIŠČU

2. GASILCA — VOZNICA II

3. VOŽNJA VILIČARJA V ABS

KOVINAR JESENICE

Komunalno podjetje KOVINAR JESENICE

DS Skupnih služb razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let (ni reelekcije).

VODENJE SPLOŠNEGA SEKTORJA Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
VI. stopnja strokovne izobrazbe pravne ali upravne smeri in eno leto delovnih izkušenj na podobnih delih

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Komunalno podjetje Kovinar Jesenice, DS Skupnih služb, Spodnji Plavž 6, Jesenice, z oznako za razpis, v 15 dneh po objavi razpisa.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku razpisa.

**PODGETJE ZA PTT PROMET KRANJ
TOZD Telekomunikacije**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

**PRIJAVA NAPAK IN EVIDENCA NA 97
(nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)**Pogoji: — končan program srednjega usmerjenega izobraževanja administrativne smeri IV. stopnje
— izmenško delo

Delovno razmerje s kandidatom bo sklenjeno za določen čas. Poskusno delo traja dva meseca. Kandidati naj vloge z dokazili pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Podjetje za PTT promet Kranj, TOZD Telekomunikacije, M. Vadnova 13, Kranj. O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili najkasneje v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

**Kema EXOTERM
Kranj**

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. TRANSPORTNEGA DELAVCA Pogoji: — končana osnovna šola
— starost 18 let
— poskusno delo 90 dni**2. PRIPRAVNIKA**Pogoji: — visoka izobrazba ekonomske smeri (VII. stopnja)
— delo za določen čas (za čas opravljanja pripravnštva)

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošni sektor delovne organizacije 8 dni po objavi. O izbiri bomo vse prijavljene kandidate obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

**SGP GRADBINEC KRANJ
TOZD Gradbena operativa KAMNIK**

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Gradbena operativa Kamnik, Bakovnik 5 a, objavljamo delovne naloge in opravila

— 10 KV ZIDARJEV

Pogoji: — končana srednja gradbena šola — triletni program ali tečaj za KV in dvomesečno poskusno delo

Pisne vloge z dokazili o strokovnosti sprejemamo v roku 8 dni od objave na naslov: SGP Gradbinec, Kranj, Nazorjeva 1, Kadravska služba.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

DOMAČE SPECIALITETE
PRIMERNA POSTREŽBA UGODNE CENE

VSAK PETEK IN SOBOTO od 20. do 24. ure PLES NA VRTU HOTELA JELEN Igra KRVAVŠKI KVINTET

metalka
BLAGOVNICA KAMNIK
NAKUP Z ZADOVOLJSTVOM
Tel.: (061) 831-757
Delfin
DELFIN
VAS VABI NA RIBJE SPECIALITETE
ZAHVALA

Ob smrti očeta, brata, strica, tasta, starega očeta

JANEZA KOCIJANČIČA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom za neobično pomoč.

VSI NJEGOVI

Vrbnje

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža in očeta

IVANA ZADNIKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja Alpetouru tozd Mehanične delavnice in njegovemu sodelavcu za izrečene poslovilne besede, združenju šoferjev in avtomehanikov DO LTH, do Obrotnik, do Termika. Gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred. Pevcem za pesmi ob slovesu, sostanovalcem Podlubnik 160, ter vsem drugim sorodnikom, prijateljem in znancem. Vsem še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Škofja Loka, 15. julija 1986

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, strica in starega očeta

JANKA BERNIKA

po domače Ipaveovega očeta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem za izrekli ustno in pismeno sožalje in podarjeno cvetje. Iskrena hvala pevcem, predstavniku ZB Škofja Loka za kratki oris življenjske poti, gospodu kaplanu za opravljeni cerkveni obred in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

V globoki žalosti vsi njegovi

Škofja Loka, 14. julija 1986

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega sina in brata

IVA ARHARJA

se iskreno zahvaljujemo sosedom za neizmerno pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem, ki ste nam izrekli ustno in pismeno sožalje, ter nam lajšali težke trenutke. Hvala kolektivu Alpetour, tozd hoteli Škofja Loka, tov. Čenčiu za ganljive poslovilne besede, sodelavcem Jelovice, gospodu župniku za opravljen obred in tople besede, KUD »Ivan Cankar« Sv. Duh za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste mu poklonili venče in cvetje, ter ga pospremili v njegov prerani tiki dom.

ŽALUJOČI: ata, mama, brat Andrej in mala Saša

Škofja Loka, 15. julija 1986

KEMIČNA TOVARNA PODNART p. o.

Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja dela in naloge

1. KNJIGOVODJE OD II.**2. STRUGARJA (obdelovalec kovin)****3. MEŠALCA GALVANSKIH SOLI****4. NOČNEGA ČUVAJA**Pogoji:
pod 1. — SSI, ekonomski tehnik
pod 2. — KV strugar (obdelovalec kovin)
pod 3. — KV delavec
pod 4. — varnostnik — priučitev, usposabljanje

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s trimesечnim poskusnim delom, razen pod točko 1., kjer se delovno razmerje sklepa za določen čas (1 leto).

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z ustrezanimi dokazili na naslov: Kemična tovarna Podnart, splošna služba.

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JANEZ PERKO
upokojeni pismonoš iz Tržiča

Vestni sodelavec nam bo ostal v lepem spominu.

Delavci TOZD za ptt promet Kranj**ZAHVALA**

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in tista

IGNACA BETONA
iz Rupe

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Posebna zahvala pokojnikovi sestri Francki, inštitutu Golnik za neizmerno pomoč, gospodu župniku za pogrebni obred in pevcom za žalostinke. Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

VSI NJEGOVI**V SPOMIN**

16. julija mineva leto dni od smrti naše dragečerke, sestre in tete

ANICE RADOŠEVIČ

Vsem, ki se je kakor koli spominjate, obiskujete njen prerani grob in ji prizigate svečke, se iskreno zahvaljujemo.

ŽALUJOČI: starši Ivan in Cirila, sestra Breda in brat Janez z družinama

Selca, Delnice, 16. julija 1986

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre in tete

ANGELE ARNEŽ
iz Popovega

se iskreno zahvaljujemo za nesobično pomoč sosedom, bratom Zupan za zapete žalostinke, organizaciji ZB iz Leš za poslovilne besede in delovni organizaciji BPT za venec. Zahvaljujemo se g. župniku iz Kotorja za opravljeni pogrebni obred in vsem, ki so nam izrekli sožalje ter darovali cvetje in vence. Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Popovo, Kranj, Železniki, Brezje pri Tržiču, Borovlje

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage žene, mame, babice, prababice, sestre in tete

JUSTINE MURNIK
roj. ROGELJ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom in rođnikom za pomoč ob njeni bolezni in smrti. Posebna zahvala zdravniku dr. Tomažu Hriberniku, Turističnemu društvu Preddvor za poslovilne besede in g. župniku za lep pogrebni obred.

ŽALUJOČI: mož Anton, hčerke Judita, Marica in Štefka z družinami

Preddvor, Kokrica, Irschen, Buenos Aires

MALI OGLASI

tel. 27-960

cesta JLA 16

aparati, stroji

Prodam PLETILNI STROJ brother s krovnim aparatom. Oblak, Prelesje 9, Gorenja vas 11557

Prodam folc STROJ za strešno opko. Visoko 5, Šenčur 10682

Prodam novo KABINO za traktor fi- at Store 404 ali 504. Telefon 36-633 11555

Ugodno prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11556

Prodam hidravlični NAKLADALEC za gnoj Ng4, traktorski ZGRABLJALNIK za seno, vprežno motorno ŠKRO- PILNICO in izruvač za krompir. stare, Tatinec 6, Preddvor 11557

Prodam kombinirani mizarski STROJ. Telefon 22-446 11558

Prodam TRAKTOR Tomo Vinkovič 30 KM s kosičnikom in plugom v dobrem stanju, ogled od 19. ure dalje. Ivan Nahtigal, Potoče v Preddvoru. Telefon 45-119 11559

Prodam TRAKTOR fer osom, DE- SKE 25 mm, PLOHE in avstrijsko SU- ŠILNICO za seno. Golnik 15 11560

Prodam starejšega PAJKA fahr. Ku- rirska pot 11, Primskovo 11561

Poceni prodam malo rabljen ŠIVAL- NI STROJ bagat na nožni pogon. Je- zerska c. 93/b, Kranj 11562

Prodam obračalnik za traktor Tomo Vinkovič 18. Valant, Ribno 16, Bled 11563

Ugodno prodam AUTORADIO z zvočniki. Juhant, Ul. XXXI. divizije 36. Telefon 21-661 11564

Manjšo MLATILNICO na dvojno čiščenje prodam ali menjam za govedo ali za mlatilnico, manjšo na reto in trešala. Cajhen Peter, Pšata 24, Dol pri Ljubljani 11565

Prodam SLAMOREZNICO spajzel ali menjam za enosno kiper prikolico. Zalog 32, Cerkle na Gorenjskem 11566

Prodam OBRAČALNIK za seno in krožno KOSILNICO fahr. Bašelj 24. Telef 45-334 11567

Prodam ozko MLATILNICO na zobe in s popolnem čiščenjem. Jurčič Stanislav, Ladja 8, Medvode 11568

Ugodno prodam 3 KW stroj za VAR- JENJE PVC folije z avtomatskim pomikom. Telefon 68-291 11569

Prodam namizni VRTALNI STROJ metalac Čakovec. Marjan Jagodic, Vidmarjeva 8. Telefon 27-561 11570

Prodam AVTOSTOLP. Velesovska 19, Šenčur 11571

Prodam glasbeni center bentone m 6120 LG, z zvočniki in omarmico. Telef 42-693 11572

Prodam nov FOTOAPARAT zenith tti. Telefon dopoldne 21-542, popoldne 21-223 11573

Prodam barvni TV na daljinsko vo- denje, star 5 let, 10 SM in marantz, ojačevalcev sinus 2 x 100 W s carinskou deklaracijo 10 SM. Telefon 26-657 11574

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvobrinski elektromotor 9 KW, 10,5 KW 460 in 2925 obratov. Plešec, Brezovica pri Medvodah 11576

Prodam nov AVTOMAT za lesno struženje. Dolžina 110 cm, Ø do 15 cm. Avgust Ščavnica, Šmartno 24, pod Šmartno goro. Telefon 061/59-073 11577

Prodam TV gorenje, selektomatik za 8 SM in CERADO za Z 750. Telefon 77-945 int. 15, zvečer po 18. ur. 11578

Prodam TV barvni iskra azur, 58 ekran. Korenčan, Seljakovo naselje 17, Stražišče, Kranj 11579

Prodam KOMBANJ za pobiranje krompirja, znamke hagedorn. Sp. Brn. 61, Cerkle 11580

Prodam črno-bel TV. Informacije na telefon 33-301 11581

Prodam barvni TV gorenje selektomatik, star 8 let. Janez Gašperin, Tavčarjeva 22, Radovljica 11582

Prodam FOTOAPARAT cannon ael. Telefon 21-825 11583

Prodam motorno vrtno KOSILNICO 2 z bencinskim 4-taktnim motorjem sever. Telefon 40-260, popoldan 11584

Prodam 4 mesece star črno-bel prenosni TV sprejemnik trim in vlečno KLJKUO za R 4. Telefon 81-646, do- poldne 11585

Prodam TRANSPORTER za kmetijske pridelke. Pavle Žganjar, Pungert 15, Škofja Loka 11586

Prodam glasbeni STOLP hitachi z omarmico. Debeljak, Poljanska 50, Škofja Loka 11587

Prodam 20 % ceneje prodam 20 m² kombi- plošč 5 cm. Telefon 46-098 popoldne 11462

Prodam tri nova zastekljena OKNA KLI Logatec 100 x 140 in ROLETE, za 14,5 SM. Telefon 061/723-272 11463

Prodam novo kmečko PEČ, vezana OKNA 80 x 140 in 3 masivne PODBO- JE 71 in 81. Benedik, telefon 66-244 od 19. do 22. ure 11464

Ugodno prodam ŽELEZO C 6 1500 kg. Rečete 6, Škofja Loka 11465

Zelo ugodno prodam 60 m² belega UMETNEGA KAMNA, primernega za cokl. Telefon 27-040 dopoldne 11451

Prodam stara OKNA z ROLETOM 180 x 150 in tridelna OKNA s POLKNI in tehnični les raznih dimenziij. Gostilna na Benedik, Kranj 11452

Prodam smrekove PLOHE. Zg. Brn. 7 11453

Prodam hrastove PLOHE. Breg ob Savi 9, Kranj 11454

Prodam rabljeno strešno OPEKO, špičak. Voklo 61 11455

Prodam ŠPIROVCE 12 x 14, 8 m dolge in rogovno MOŠKO KOLO. Novak, Pipanova 18, Šenčur 11456

Prodam suhe hrastove PLOHE. Pavel Košir, Sv. Barbara 10, Škofja Loka 11457

Prodam 58 m² hrastovega PARKE- TA. Telefon 40-310 11458

Prodam smrekov NAPUŠČ širine 7 in 9 cm, prve vrste, primeren tudi za notranje obloke. Telefon 23-624 11459

Prodam 1000 kg betonskega ŽELE- ZA v kolobarju Ø 10, po 200 din, 500 kosov modularne OPEKE BH 6, 40 m² KLINKERJA, 12 kosov desnih in levih VRAT, širine 80 cm. Hafnerjevo nase- lje 29, Škofja Loka, telefon 60-584 11460

Ugodno prodam rjave STREŠNIKE s posipom, 700 kosov. Telefon 69-690 11461

Prodam barvni TV na daljinsko vo- denje, star 5 let, 10 SM in marantz, ojačevalcev sinus 2 x 100 W s carinskou deklaracijo 10 SM. Telefon 26-657 11573

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvojni KASETO- FON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2 x 30 W tehniks ter RAČUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11575

Prodam dvo

FOTOGRAF
Janez Žumer
Izdela fotografij za vse vrste
osebnih dokumentov
V DVEH URAH
KRAJN, Partizanska 4.
23-893
(pri Prešernovem gaju)

Ugodno prodam obnovljen MOPED,
Prebačev 5 11619

Prodam dobro ohranjen MERCEDES 200 D, letnik 73. Kebetova 8, Kranj. Telefon 21-505. Ogled vsak dan 11620

Ugodno prodam AVTOMATIC 3 MS, letnik 3/86. Telefon 27-117 11621

Prodam osebni avto ZASTAVA 850, letnik 1982. Bašelj 23, Predvor 11622

Ugodno prodam JAWO 350. Roman Zupanc, Koritno 19, Bled 11623

Ugodno prodam obnovljen AUDI 100, letnik 72, registriran do maja 87. Telefon 46-035 11624

Prodam dobro ohranjen in garažiran GOLF DIESEL. Tomšičeva 107, Jesenice, telefon 82-562 11625

Prodam ohranjen 127, letnik 80. Telefon 36-633 11626

Ugodno prodam JUGO 55, letnik 84, s prevožnimi 20.000 km. Matija Riharščik, Bakovice 12, Selca 11627

Prodam dobro ohranjen GOLF, letnik 77. Virmaše 29, Škofja Loka 11628

Prodam osebni avto ZASTAVA 101, letnik 79. Rudni Penič, Trnje 12, Železniki. Telefon 66-270 11629

Prodam NSU 1200, registriran z domestimi deli. Cena po dogovoru. Telefon 60-940 11630

Prodam mali TRAKTOR brez hidravlike, 10 km. Naslov v oglasnem oddelku 11039

Prodam dobro ohraneno katico R 1, letnik 79. Viktor Golob, Praprotno 11209

Prodam garažano Z 750, letnik 78, registrirano v juniju. Rozman Krišan, Bitnje 162. Telefon 25-461 int. 395, pošpolne 11210

Prodam Z 101 confort, november 77, 5000 km; cena po dogovoru. Francka, Podpurfelca 9, Zmene, Škofja Loka 11211

Prodam 126 P in R 4, oba letnik 81. Telefon dopoldne 061/342-061, popoldne 82-031 11212

Prodam GOLF, letnik 78 in MOTOR 250 cm³, letnik 79. Štefan Zupan, Log 82, Cerkle 11213

Prodam prvo in zadnjo STEKLO ter za FORD TAUNUS 17 M, ter radele za 125 PZ. Telefon 38-336 od 21. ure 11214

Ugodno prodam Z 101, letnik 76. Telefon 65-178 11215

Ugodno prodam dobro ohranjen in garažano Z 126 P, letnik 82. Breznik, 65, Škofja Loka, telefon 61-106 od 15. ure dalje 11216

Za R 12 prodam obo blatnika za 7 SM. Ljubo Brezovnik, Alpska 13, Bled 11217

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 83, nombor. Kozina, Mlaka 98 11218

Ugodno prodam APN 6 z dodatno misachelin gumo. Bojan Homan, Ljubljanska 19/a, telefon 24-596 Kranj 11219

Prodam JUGO 45, letnik september 82. Kikelj, Skokova 2, Stražišče, telefon 21-073 popoldne 11220

Prodam odlično ohranjen GOLF L, letnik 77; cena je 115 SM. Kovač, telefon dopoldne 81 231, int. 28-49, popoldne Gradnikova 99, Radovljica 11221

Prodam Z 101. Dare Vindiš, Zabrežica 7, Žirovnica 11222

Prodam 126 P, letnik 79. Telefon 87-118 11223

Prodam garažano in dobro ohraneno Z 101, letnik 76. Letence 5, Golnik 11224

Prodam obnovljeno DIANO 6, letnik 87, registrirano do 6/87, prevoženih 88.000 km. Telefon 35-073 od 17. ure dalje 11225

Prodam 126 P, letnik 80. Čirič, Šp. Svetica 148 11226

Prodam vozno Z 101, letnik 1973, cesta 10 SM. Telefon 42-260 11227

Prodam Z 101, letnik 76. Kern, Sred vas 89, Šenčur 11228

Prodam Z 101, letnik 74, registrirano aprila 87; možno tudi plačilo na predbeni kredit ali material. Crnčič, Šp. Svetica 70, Jesenice 11229

Ugodno prodam R 18, letnik 79. Radovljica 11230

Prodam TALBOLT samba, letnik 82. Št. Strniša, Vrečkova 6, Kranj, Telefon služba 27-979 11231

Prodam star 7 mesecov GOLF XJ. Telefon 25-555 11232

Prodam garažano Z 101 C, letnik 79. Oglej popoldne. Vladimir Tororič, Šp. Svetica 13 11233

Prodam odlično ohranjen FIAT 750, letnik 87. Vrsteščega letnika. Telefon 38-721 po 18. uri 11234

Prodam 126 P, letnik oktober 78. Šp. Cankarjeva 48/III, Radovljica 11235

Prodam Z 101, letnik 78. Telefon 02-810 11236

Ugodno prodam R 4 TLS, letnik 79, registriran do februarja 87. Pungart 24, Šp. Loka 11237

Prodam VW passat, letnik 78. Telefon 75-422 11238

Prodam lita aluminijasta PLATIŠČA, Šp. Loka 11239

Prodam Z 101, letnik 78. Telefon 02-810, Šp. Loka 11240

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 85. Telefon 43-009 11241

**DRAGOMU NEJCU
ČRNIILCU
OB SREČNEM
DOGODKU
KDO, PA NAJ SAM UGANE**

Prodam več PAVOV samcev in samice, starih 1 leto. Janez Kadivec, Pipanova 46, Šenčur 11516
Prodam 8 tednov starega BIKCA simentalca. Gašperin, Begunje 53 11517
Prodam TELIČKO simentalko, staro 8 dni. Blaž Zor, Visoko 25, Šenčur 11518
Prodam BIKCA za rejo in leto dni staro TELICO. Kurirska pot 11, Primskovo 11519
Prodam dve mladi KRAVI po izbiri. Zadraga 15, Duplje 11520
Prodam KOZO z mladičem. Golnik 75 11521
Prodam štiri plemenske OVCE. Janko Fern, Bukov vrh 7, Poljane 11522
Prodam sedem tednov staro TELIČKO za rejo ali zakol. Janez Žepič, Retnje 19, Križe 11523
Prodam dve TELICI, eno jalovo, drugo v 8 mesetu brejosti, eno leto staro TELICO, težko 250 kg, pa zamenjam za bikca. Alojz Škrjanc, Zg. Bela 57 11524
Prodam KRAVO s teletom. Predose 1 11525
Prodam črno-belo TELIČKO, staro 6 tednov. Sr. Bitnje 9 11526
Prodam od 25 do 30 kg težke PUJSKE, domača reja. Sp. Brnik 60 11527
Prodam visoke brejje KRAVO ali TELICO in BIKCA po izbiri ali menjam za jalovo goved. Virmaše 42, Škofja Loka 11528
Prodam mladiče NEMŠKEGA OVCARJA, odličnih staršev. Milutinovič, Savska cesta 24, Kranj 11529
Prodam mladiče NEMŠKEGA OVCARJA z rodonikom, odličnih staršev, prvaka vzroke skupine. Štular, Sp. Duplje 87 11530
Prodam KRAVO v 9. mesecu brejosti, črno-belo ali po izbiri, simentalko. Preddvor 10 11531
Prodam 5 mesecev stare ZAJCE za zakol ali nadaljnjo rejo. Preddvor 147, telefoni 45-147 11532
Prodam osem tednov starega BIKCA simentalca. Drulovka 21 11533
JARČKE, odlične nesnice, dobite v Srednji vasi 7, Golnik, telefon 46-038 11534
Prodam KRAVO po izbiri. Dragočajna 16 11535
Prodam 8 mesecev brejje TELICO. Strahinj 1 11536
Prodam 20 do 50 kg težke PRASIKE. Stanonik Jurij, Log 9, Škofja Loka 11537
Za pleme prodam KUNCE beli novozelandec in kastor rex. Kozek, Rupa 17, telefon 27-974 po 20. uri 11538
Prodam več KRAV. Škofjeloška 33, Kranj 11539
Prodam 7 dni starega BIKCA. Kozek, Huje 13 11540
Prodam 3 PRASIKE, težke do 25 kg. Pivka 7, Naklo 11541
Prodam 2 meseca staro TELICO simentalca. Praprotna Polica 20 11542
Prodam 5 in 7 mesecov brejje KRAVI fizički. Zg. Brnik 5, Cerkle 11543
Prodam BIKA, težkega 400 kg. Jože Jerol, Alpska 92, Lesce 11544
Ljubiteljem psičkov oddam male PSE. Luže 60 11545
Za pleme prodam PRAŠICE težke 100 kg. Olševec 24, Preddvor 11546
Prodam teleta BIKCA, črno-belega in kostanjeva drva. Goriče 11, Golnik 11547
Prodam PRAŠICE od 35 do 100 kg. Posavec 123. Telefon 70-379 11130
Prodam 9 mesecov brejje TELICO. Oman, Sp. Luša 4, Selca 10981

PRIREDITVE

Gasilsko društvo Bukovica prireja v nedeljo 20.7. ob 17. uri VELIKO VRTNO VESELICO. Igral bo ansambel Ivana Ruparja. Vabiljeni! 11553

Ansambel Jušek igra vsak petek in soboto v hotelu Transturist, v nedeljo pa na veselicu v Smledniku. 11554

Redno zaposlim ČISTILKO. Telefon 42-530 11023

Sposoben KUHAR, z najmanj 4-letno praksjo, dobi dobro plačano delo. Telefon 61-917 11506

S 1. 9. 86 dobita redno zapositev kot NATAKARICI dve dekleti, vajenstreže. Telefon 61-917 11507

Hišni svet Šoriljeve 6 in 8 išče ČISTILKO za čiščenje stopnišč 2-krat tedensko. Plačilo po dogovoru. Telefon 28-705 11508

Salon Sever sprejme FRIZERKO. Majda Sever, Partizanska 40, Škofja Loka. Telefon 60-048 11509

Tako zaposlim KOVINOSTRUGARJA ali osebo, ki ima veselje do kovinskega poklica. Pipanova 60, Šenčur 11510

Sprejemam kakršno koliko HONORARNO delo, lahko tudi na dom. Telefon 34-369 11511

Iščem HONORARNO delo za mesec avgust. Naslov in oglasnem oddelku. 11512

Zaposlim ZIDARJE in DELAVCA, redno ali honorarno, v okolici Bleda s stanovanjem. Plača po dogovoru. Telefon 77-145 11513

Tako zaposlim KV ali PKV ELEKTROINSTALATERJA ali fanta, ki ima veselje za priučitev. Franc Korošec, Mlaka 62/a, Kranj 11514

V redno delovno razmerje sprejemam NATAKARICO ali NATAKARJICO, v bližini Kranja. OD po dogovoru. Telefon 41-125 11515

Iščem koga za 3-urno pomoč v gospodinjstvu. Mlakar, Puštal 115, Škofja Loka 11615

Zidarska dela, omete, fasade, opravlja obrnik. Telefon 36-413 od 18. do 21. ure 11610

Nujno potrebujem 20 SM posojila za dobo 2 mesecov. Plačam 80% obresti ter razliko v slučajni devalvaciji. Vrnitev možna v devizah. Šifra: POD GARANCIJO Z MOŽNO VKNJIZBO NA PREMOŽENJE 11611

Zasteklim balkon (aluminij, spranja zatesnjena). Telefon 061/558-285 11612

Iščem mlajšo upokojenko, ki bi 1-krat tedensko pospravila majhno stanovanje. Po dogovoru. Telefon 38-016 11613

Nujno iščem serviserja za popravilo TV El Niš color 6610. Naslov v oglasnem oddelku. 11614

ŽIVALL

Prodam brejje TELICO 9 mesecov. Julija Kalan, Virmaše 68, Škofja Loka 11616

Prodam brejje TELICO 9 mesecov. Julija Kalan, Virmaše 68, Škofja Loka 11617

Prodam brejje TELICO 9 mesecov. Julija Kalan, Virmaše 68, Škofja Loka 11618

Prodam brejje TELICO 9 mesecov. Julija Kalan, Virmaše 68, Škofja Loka 11619

Prodam brejje TELICO 9 mesecov. Julija Kalan, Virmaše 68, Škofja Loka 11620

ZAHVALA

Vsem, ki ste našega dobrega ata

ALOJZA GORENCA

pospremili na njegovi zadnji poti, mu prinesli cvetja in nam pisno in ustno izrazili sožalje, najlepša hvala. Iskrena hvala govornikom, sosedu tov. Sedeju, organizaciji ZB Stražišče in ŽSAM Kranj za tople poslovilne besede. Zahvala vsem, ki ste ga z mislio, besedo in cvetjem pospremili v njegov zadnji dom.

ŽALUJOČI: Sonja, Jože, Miha in drugo sorodstvo

Kranj, 18. julija 1986

ZAHVALA

V pondeljek, 7. julija, smo pospremili na zadnjo pot našo dragu mamo

BERTO LEGAT rojeno ZUPAN

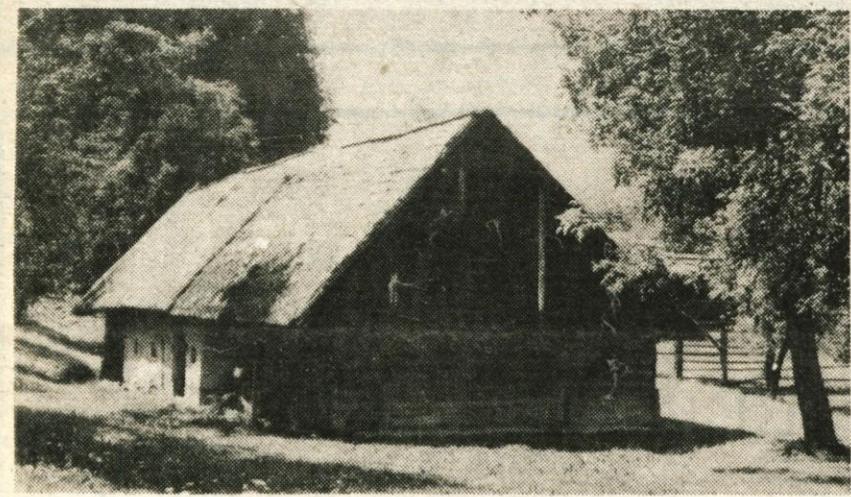
V nedeljo,

Z očmi turista

Loški grad — še premalo živ

Škofja Loka, 15. julija — Domačinu je sicer težko gledati skozi oči turista, tujca, pa vendar tudi sam lahko ugotovi, da je loški grad v svoji notranjščini lepo urejen, bogat v zbirkah, da pa je zunaj mrtev, celo zanemarjen.

»Vse muzejske zbirke in grajsko kapelo smo pred leti obnovili. Zbirke vsebujejo prek dva tisoč predmetov. Obiskovalci se lahko vsak dan, razen ponedeljka, temeljito seznanijo s preteklo in polpreteklo zgodovino loškega življa,« je dejal ravnatelj Loškega muzeja Janez Erjavec.

Domačini zmajejo z glavo, češ da se bo Škoparjeva hiša na grajskem vrtu kmalu podrla. Muzeolog pripravlja, nihče pa ničesar ne stori. — Foto: F. Perdan

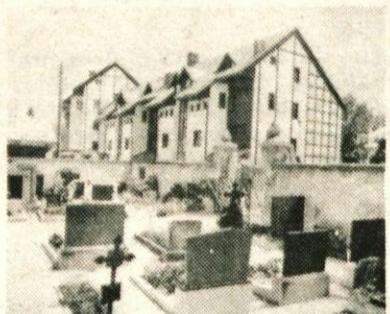
GLASOV JEŽ

Sportno društvo Kondor z Godešiča je na izseljenskem pikniku na loškem gradu prevzelo prodajo vstopnic in pospravljanje po pikniku. Največ dela so imeli s pospravljanjem, saj se je po grobih ocenah udeležilo letošnjega piknika prek deset tisoč ljudi, ki so pustili za seboj več kot pet kubičnih metrov smeti. Čeprav so bili športniki z zaslužkom zadovoljni, se niso mogli odresti vtisa, da so na pikniku največ delali in najmanj zaslužili.

Ko se bodo v letošnji zimi izključno tuji gostje vselili v pravorstne hotelske apartmaje v Kranjski gori, bodo skozi okna lahko opazovali kranjskogorskog pokopališče, ki je tik poleg apartmajev ...

Vsaš še nadaljnji deset let bodo gostje uživali nad tovrstnim razgledom. Jeseniški urbani, ki so načrtovali to svojevrstno lokacijo, so enostavno prezrli, da mora od zadnjega pogreba miniti najmanj deset let, da se pokopališče lahko spremeni v park.

Novo pokopališče pa se šele gradi ...

Gostilna, tovarniški tozd

V poslovne knjige sicer nismo pokukali, gotovo pa drži, da so bifeji in gostilne, ki so bližu tovarniških plotov, med najuspešnejšimi. Tudi bife Loke nasproti železniške postaje na Trati je bil v petek dopoldne poln ljudi v modrih oblekah.

Škoda, ker nismo tako složni in radodarni tudi, kadar gre za nekatere druge skupne naložbe.

Nedeljske veselice

Ni dolgo tega, kar se je eden od tujcev na glas čudil naši vzdržljivosti. Kako neki morete v nedeljo veseljačiti tja do zgodnjih ponedeljkovih ur, potem pa čili, zdravi in naspani delati?

To za nas ni nič, smo se malce nerodno izgovarjali. Tega, da pol ponedeljkovega delavnika prelenarimo, če nam le uspe, seveda nismo hoteli priznati.

Letos se stara navada ponavlja. Večina veselic je v nedeljah, le redke ob sobotah. Sobota ni primeren dan, je še toliko stvari treba postoriti doma, »pofušati« pri sosedu. Utrjen pač ne moreš na veselico.

Tudi to ni stabilizacija.

na ogled čebelnjak, kozolec, Škoparjeva hiša; oglarske kope ni več, skezeno so podrli, v mlin, ki so ga pred dvema letoma obnovili, je vломila mladež.

Vse te starine so vrednotene kot kulturna dediščina s katero upravlja Loški muzej, denarja za obnovo in nove postavitve pa ne dobi. »Menim, da nima pomena dograjevati muzeja na prostem, dokler grajski vrt ne bo ograjen in dokler ne bom v občini vendarle začeli namensko zbirati denar zanju,« je rekel Janez Erjavec. »Razen tega pa sama prenova objektov ne bo rešila. Objekti morajo nečemu rabiti, postati živi. Zato bi v sklopu grajskega vrta radi organizirali gostinsko ponudbo in muzejske objekte vključili v program turistično-gostinske dejavnosti.«

Pri tem pa so očitno težave. Če se že ne zataknemo pri denarju in volji, se rado pri projektih, soglasijih. Objekti so pač kulturna dediščina. Morda bo kaj več sreče s kletnimi gostinskim lokalom, ki si ga muzeolog zamišlja v sklopu obnove severnega trakta gradu.

Da grad v poletni vročini nima niti sladoleda, kokte in piva, obiskovalec težko razume in v podzavesti se mu utrne še kakšna bolj grda misel od te, da so »graščaki« premalo iznajdljivi.

Škoda je, ker Ločani ne izkoristijo edinstveno priložnosti, ki jim jo ponuja loški grad s svojim vrtom. Z nekaj lepšo zunanjim urejenostjo, primerno restavracijo in kioskom za hitro postrežbo bi lahko postal turistično-gostinska meka. Tudi zanje.

Maja in junija je prišlo na grad povprečno po štiristo obiskovalcev na dan. Tudi zdaj jih je precej. Z vstopnino 60 oziroma 100 dinarjev Loški muzej ne pokrije niti stroškov celodnevne odprtosti. Hkrati pa bi obiskovalci gotovo radi plačali še kaj več, če bi le dobili.

H. Jelovčan

Malica, klepet in sonce

Škofja Loka, 15. julija — Čas odmerjen za malico so trije mladi izkoristili tudi za sproščen klepet pod topnim soncem. Povedali so, da v LTH-ju delajo samo med počitnicami in da ...

Miran Čadež (levi), ki ga septembra čaka drugi letnik kovinarstva, je dejal, da je to njegovo prvo počitniško delo. Začel je 2. julija in namerava ostati mesec dni. Najprej je delal v skladišču, zdaj zlagal palete, ki jih rabijo v proizvodnji. Delo ni pretirano težko. Ne ve, koliko točno bo zaslužil. Denar bo najbrž dal za motor.

Petra Oman (v fantovskem oklepaju) je končala osemletko in bo šla jeseni na ekonomsko šolo. V LTH-ju dela od 17. junija in je danes njen zadnji delovni dan. Dela pri prevzemu materiala. Ni pretežko. Spoznava, kako je v tovarni in ugotavlja, da je v šoli vendarle bolje. Zaslужila bo okrog 50 tisočakov. Denar bo imela zase, za moreje, kakšno obleko.

Marko Berce (desni) bo prihodnje leto zaključil srednjo šolo pedagoške, računalniške in naravoslovno-matematične usmeritve v Kranju. To ni njegovo prvo počitniško delo. Delal je že v EGP-ju, Peksu, zdaj, ko ima v LTH-ju štipendijo, pa je širinajstdnevno prakso še malce podaljšal. Pomaga v računskem centru, kjer svoje šolsko znanje že lahko pridno uporablja. Dela na terminalih, pri manj zahtevnih programih. Toliko že zna, da česa ne pokvari, smeje pove. Zaslужek bo imel za maturantski izlet po Jugoslaviji. 24. avgusta gredo, za deset dni.

H. J.

Kdo pozna roparja?

Kranj, 15. julija — Neznanec napadel prodajalko in odnesel 197.118 dinarjev.

Nekaj po 14. uri je prišel v prodajalno trgovskega podjetja Elita na Vodopivčevi 2 v Kranju neznanec, ki je precej dolgo, vse do 15. ure, pomerjal razna oblačila. Prodajalka mu je nato na njegovo željo zavila hlače velikosti 96, oblekel pa je še rdečo majico z dolgimi rokavi in hotel vedeti, koliko to stane. Prodajalki je zatem dejal, najo mu da še hlače, ki so za njenim hrbotom na polici.

Ko se je prodajalka obrnila, jo je brnil v levo nogo nad peto tako močno, da je padla, nato pa jo je še trikrat ali štirikrat udaril z roko po vratu. Iz blagajne je vzel denar v bankovcih po 100, 1000 in 5000 dinarjev v skupnem znesku 197.118 dinarjev ter zbežal.

Rdečo majico, v katero je bil oblegen, ob pobegu iz trgovine, so našli poleg obrata Save približno dvesto metrov stran od trgovine. Po dosedanjih ugotovitvah naj bi zbežal po Savski cesti proti Hrastju in naprej v smeri Volega.

Neznanec je visok okrog 182 centimetrov, vitek, prikupen, star nekaj čez 20 let, svetlih skodranih in normalno pristriženih las, oblegen v modre, kratke športne hlače in belo majico s kratkimi rokavi, ki so poleg ovratnika modro obrobljeni. Obut je verjetno v športne copate Lendl-Addidas. Na roki je imel uro s kovinskim pasom, gorvoril pa je srbohrvatsko.

Kdor je videl neznanca in ve o njem kar koli, naj se oglasi najbližji postaji milice ali upravi za notranje zadeve v Kranju.

Pravica stalnega bivanja borcem v Celju

Občinska skupščina Celje je sprejela sklep o podelitev pravice stalnega bivanja skupnosti borcev brigad NOV Jugoslavije, ustanovljenih v Sovjetski zvezi. Svečanost bo jutri v dvorani Golovec.

Danes živi še 700 borcev brigad NOV Jugoslavije, ki so bile ustanovljene v Sovjetski zvezi. Letos mineva 43 let od ustanovitve I. brigade NOV Jugoslavije ustanovljene v Sovjetski zvezi. Kasneje je bila potem ustanovljena še druga pešadijska brigada, nato četa za radiotelegrafijo in zvezzo, tankovska brigada in letalske eskadre. Vse do letos bori teh enot niso imeli pravice do stalnega bivališča.

Občinska skupščina Celje pa je zdaj sprejela sklep, da se jim ta pravica podeli. Slovesa podelitev bo jutri, 19. julija dopoldne, v dvorani Golovec. Borce se bodo zbrali ob 10. uri, svečan program z razvitem praporom pa se bo začel ob 11. uri.

A. Ž.

Izžrebali smo reševalce križanke

Rešitev nagradne križanke 30. 6. 1986:

Madagaskar, anestezija, rast, Lasan, ata, Libija, KO, Potokar, Elvira, šerpa, spak, TI, Atila, Braco Koren, rulada, akt, Ide, anonsa, Nica, TK, AV, Em, rž, Kant, terna, Endo, knjigarnar, Ataman, er.

Prejeli smo 254 rešitev. Izžrebali so bili: 1. nagrada 3000 din — **Gregor Bogataj**, Gorenja vas 184; 2. nagrada 2000 din — **Tina Kuraš**, Titova 45, Jesenice; 3. nagrada 1000 din — **Urša Miklavčič**, Kajuhova 19, Kranj, 7 nagrad po 500 din pa prejmejo: **Stefan Blažič**, Tuga Vidmarja 2, Kranj, **Tine Toman**, Podbrezje, Duplje; **Stane Škofic**, Ul. 4. julija, Tržič; **Anica Strupi**, PTT Brnik, Brnik-Aerodrom; **Stanko Logar**, Cesta JLA 6, Kranj; **Ludvik Glavač**, Jama 19, Mavčice; **Bogdan Golubović**, Podlubnik 258, Škofja Loka.

Naslednje nagradne križanke bodo objavljene 1. in 5. avgusta ob občinskih praznikih gorenjskih občin.

Poimenovanje karavle po Kokrški odredu

Jezersko — Ob dnevu vstaje slovenskega naroda bo na Ankovi planini na Zgornjem Jezerskem sveisno poimenovanje karavle po Kokrškem odredu. Svečanost bo 22. julija ob 11. uri na prostoru ob karavli. Ob tej priliki bodo odkrili spominsko ploščo, v enem od prostorov karavle bodo odprli spominsko razstavo Kokrškega odreda in podelili medalje ter plakete borcem Kokrškega odreda in delovnim organizacijam, ki so že poimenovane po Kokrškem odredu. Po kulturnem programu, v katerem bosta med drugim sodelovala tudi znani partizanski harmonikar Tonček Triplat in Pepca Gaber, bo tovariško srečanje.

A. Ž.

NESREČE

Usodna vožnja s traktorjem

Zg. Bitnje, 14. julija — Malo pred poledno je se v gozdu nad vasjo Zg. Bitnje smrtno ponesrečil kmet v pokoju Leopold Rozman, 1915. S traktorjem je peljal po gozdni poti, iz neznanega vzroka zavil desno s poti in se prevrnil po strmini. Ustavil se je približno dvajset metrov niže v potoku Suha. Takoj je bil mrtev.

Trčenje v križišču

Kranj, 15. julija — Matilda Papit, 1936, iz Kranja, je v križišču pri Iskri zapeljala levo na nasprotni vozni pas in trčila v avto, ki ga je nasproti po svoji desni pripeljala kandidatka za voznico Ana Štempihar, 1948, s Kokrice. Pri trčenju je bila Papičeva huje ranjena, Štempiharjeva in instruktor Franc Topor pa le lažje.

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelji Glas občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji: Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Žalar, Danica Zavrl-Zlebir in Vilma Stanovnik — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Predsednik izdajateljskega sveta Boris Bavdek (MS-ZKS za Gorenjsko) — List izhaja ob oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komerciala, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za II. polletje 2.600 din.

GORENJSKI GLAS

V. d. glavnega urednika in odgovornega urednika: Leopoldina Bogataj